

16. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

16.1 ภาพรวมการดำเนินธุรกิจและการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ

กลุ่มบริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมแบบครบวงจร โดย ณ สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 สามารถแบ่งลักษณะการประกอบธุรกิจได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ธุรกิจให้บริการสร้างสถานีฐาน ติดตั้ง และซ่อมแซมอุปกรณ์โทรคมนาคม (“ธุรกิจให้บริการ”) ดำเนินงานโดย ALT, GTS และ INN
2. ธุรกิจจำหน่ายสินค้าในกลุ่มโทรคมนาคม (“ธุรกิจจำหน่ายสินค้า”) ดำเนินงานโดย ALT, I21 และ INN
3. ธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมทั้งในรูปแบบของการให้เช่าระยะตามสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าทางการเงิน (“ธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐาน”) ดำเนินงานโดย ALT และ กิจการร่วมค้า IH

ในปี 2557 กลุ่มบริษัทได้จัดทำงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 1 มกราคม 2556 และวันที่ 31 ธันวาคม 2556 งบกำไรขาดทุนรวม งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวม และงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2556 ขึ้นเป็นครั้งแรก อย่างไรก็ดี เนื่องจากบริษัทได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการถือหุ้นในบริษัทย่อยอย่างมีนัยสำคัญในปี 2558 (รายละเอียดตามที่แสดงไว้ในส่วนที่ 2.1 หัวข้อที่ 1.3 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ) ส่งผลให้งบการเงินรวมดังกล่าวข้างต้นมิได้สะท้อนถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานภายใต้การปรับโครงสร้างการถือหุ้นในปัจจุบัน ดังนั้น บริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน) จึงได้จัดทำงบการเงินรวมเสมือนขึ้นภายใต้สมมติฐานที่ว่าบริษัทมีภาระจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดในบริษัทย่อย 1 แห่ง ได้แก่ EMAX และลดสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย 1 แห่ง ได้แก่ TSP เหลือร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียนมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 รวมถึงมีการถือหุ้นในบริษัทย่อยต่างๆ ตามสัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 มาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อใช้ในการอธิบายเปรียบเทียบฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานสำหรับช่วงปี 2556-2558 ที่สะท้อนถึงโครงสร้างกลุ่มบริษัทที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ภายหลังจากนั้นการอธิบายฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทสำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2559 เปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 นั้น จะใช้ข้อมูลจากงบการเงินรวมของกลุ่มบริษัทในการอธิบาย โดยภาพรวมการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัทสามารถสรุปได้ดังนี้

โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการและกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเป็นหลัก โดยในปี 2556 – 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการรวมตามงบการเงินรวมเสมือนเท่ากับ 1,916.81 ล้านบาท, 1,806.79 ล้านบาท และ 2,600.20 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรเติบโตเท่ากับร้อยละ 48.36, ร้อยละ (5.74) และร้อยละ 43.91 ในปี 2556, ปี 2557 และปี 2558 ตามลำดับ โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.52, ร้อยละ 48.89 และร้อยละ 67.19 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมในปี 2556-2558 ในขณะที่รายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 68.61, 51.11 และร้อยละ 32.81 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมในปี 2556-2558 ทั้งนี้ การเติบโตของรายได้ในกลุ่มธุรกิจบริการและกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าของบริษัทที่ผ่านมาจะเป็นไปตามแผนการลงทุนของผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมเป็นหลัก โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีการปรับเปลี่ยนระบบการให้บริการจากระบบ 2G เป็น 3G ซึ่งผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมต่างเร่งลงทุนในการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และสร้างสถานีฐาน

เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถให้บริการได้ครอบคลุม(Coverage)พื้นที่ต่างๆ ให้ได้มากที่สุด ดังนั้น ในปี 2556 จึงเป็นปีที่กลุ่มบริษัทมีอัตราการใช้บริการเติบโตของรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการสูงถึงร้อยละ 184.06 และยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องในปี 2557 และปี 2558 เท่ากับร้อยละ 51.03 และร้อยละ 97.76 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีที่ผ่านมา ในส่วนของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้านั้น มีอัตราการใช้บริการเติบโตเท่ากับร้อยละ 42.33 ในปี 2556 แต่ปรับตัวลดลงเป็นอัตราร้อยละ (29.79) และร้อยละ (7.60) ในปี 2557 และปี 2558 ตามลำดับ เนื่องจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนใหญ่ได้มีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เพื่อรองรับระบบ 3G ไปแล้วเพื่อเริ่มให้บริการระบบ 3G บนคลื่น 2100 MHz ตั้งแต่ช่วงกลางปี 2556 ในขณะที่แผนการสร้างสถานีฐานยังคงมีการทยอยสร้างอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปี 2558 ซึ่งส่งผลให้รายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2556 ดังที่กล่าวมานอกจากนี้ ในปี 2558 กลุ่มบริษัทยังมีการรับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของงานจากโครงการวางสายเคเบิลใยแก้วนำแสงโครงการหนึ่งซึ่งมีระยะเวลาโครงการตั้งแต่ปี 2556-2559 ในสัดส่วนที่มากกว่าปีอื่น และเริ่มรับงานสร้างระบบชุมสายและติดตั้งอุปกรณ์ระบบดาต้าเซ็นเตอร์จากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่ง ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตราการใช้บริการเติบโตของรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 97.76 ในปี 2558

กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานในปี 2556 เท่ากับร้อยละ 0.87 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมซึ่งเป็นการรับรู้รายได้จากการให้เช่าโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ด และนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง) (“โครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราช”) อย่างไรก็ดี บริษัทได้หยุดรับรู้รายได้จากการให้เช่าโครงการดังกล่าวตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ปี 2556 และอยู่ระหว่างการเจรจาขอรับชำระค่าเช่าจากคู่สัญญาที่ได้เช่าเหมาโครงการดังกล่าวไปแต่ยังมีได้ชำระค่าบริการนับตั้งแต่วันที่เริ่มสัญญา ทั้งนี้ บริษัทได้มีการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้จากโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชเนื่องจากที่ปรึกษากฎหมายให้ความเห็นว่า คู่สัญญาได้ใช้บริการโครงข่ายจริงและบริษัทมีแนวโน้มในการชนะคดีค่อนข้างมาก (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2.7 ข้อพิพาททางกฎหมาย)

ต้นทุนขายและให้บริการของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยต้นทุนจากกลุ่มธุรกิจให้บริการและกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเป็นหลักเช่นเดียวกับโครงสร้างรายได้ โดยในปี 2556 – 2558 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนรวมเท่ากับ 1,585.63 ล้านบาท, 1,451.25 ล้านบาท และ 2,034.34 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วยต้นทุนบริการจากกลุ่มให้บริการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.45, ร้อยละ 43.21 และร้อยละ 65.03 ของต้นทุนรวมในปี 2556-2558 ในขณะที่ต้นทุนขายจากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 72.11, ร้อยละ 55.22 และร้อยละ 33.70 ของต้นทุนรวมในปี 2556-2558 สำหรับกลุ่มธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานนั้น กลุ่มบริษัทมีต้นทุนค่าเสื่อมราคาจากโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงในโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชในปี 2556-2558 ปีละ 22.73 ล้านบาท และมีต้นทุนค่าเช่าใช้พื้นที่สำหรับวางโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เช่าบนแนวเสาโทรเลขตามทางรถไฟในปี 2558 เท่ากับ 3.01 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 1.43, ร้อยละ 1.57 และร้อยละ 1.27 ของต้นทุนรวมในปี 2556-2558 ตามลำดับ

กลุ่มบริษัทมีกำไรขั้นต้นในปี 2556-2558 เท่ากับ 331.19 ล้านบาท, 355.54 ล้านบาท และ 565.86 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีการเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการ โดยคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 17.28, ร้อยละ 19.68 และร้อยละ 21.76 ตามลำดับ การที่อัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มบริษัทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้น เนื่องมาจากการที่กลุ่มบริษัทมีสัดส่วนของรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 30.52 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 48.89 และ 67.19 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ โดยอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจให้บริการของกลุ่มบริษัทจะอยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 15-30 ของ

รายได้จากการให้บริการ ซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของงานและปริมาณงานที่ได้รับ ในขณะที่อัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าจะเท่ากับประมาณร้อยละ 10-20 ของรายได้จากการขายขึ้นอยู่กับประเภทสินค้าและปริมาณการสั่งซื้อในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ ในปี 2557 และปี 2558 กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายสินค้าในกลุ่มสถานีฐานโทรคมนาคมเคลื่อนที่, ตู้โทรคมนาคม และสายอากาศ ซึ่งเป็นสินค้าในกลุ่มที่บริษัทมีการออกแบบและควบคุมการผลิตเองจึงมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงซึ่งส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นรวมของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นด้วย จึงส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นรวมของปี 2557 และปี 2558 ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทในปี 2556-2558 เท่ากับ 228.37 ล้านบาท, 200.65 ล้านบาท และ 254.05 ล้านบาท ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารหลักในปี 2556 ได้แก่ค่าตอบแทนพนักงานในกลุ่มบริษัทประกอบกับมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ส่วนในปี 2557 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารมีอัตราการลดลงเท่ากับร้อยละ 12.14 เนื่องจากการลดลงของค่าขนส่งประกอบกับไม่มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเช่นในปี 2556 สำหรับในปี 2558 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.62 โดยส่วนประกอบหลักได้แก่ค่าตอบแทนพนักงานและผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทมีแนวโน้มที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวม โดยคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 11.83, ร้อยละ 10.95 และร้อยละ 9.69 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีอัตราการเติบโตของรายได้ที่สูงกว่าอัตราการเติบโตของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารนั่นเอง

กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิในปี 2556-2558 เท่ากับ 50.14 ล้านบาท, 100.94 ล้านบาท และ 220.16 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 2.60, ร้อยละ 5.51 และร้อยละ 8.40 ตามลำดับ โดยสาเหตุหลักที่อัตรากำไรสุทธิในปี 2556 อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำเป็นผลมาจากระดับกำไรขั้นต้นที่ค่อนข้างต่ำในขณะที่มีการปรับเพิ่มเงินเดือนพนักงานและมีขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ในปี 2557 อัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่ากลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าประกอบกับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารในปี 2557 ลดลง จึงส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิที่สูงขึ้น สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทยังคงมีอัตรากำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทมีแนวโน้มที่ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวม จึงทำให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการรวมตามงบการเงินรวมเท่ากับ 575.34 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 39.07 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการที่กลุ่มลูกค้าซึ่งได้แก่ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นมีการชะลอแผนการลงทุนเพื่อรอความชัดเจนของการเปิดประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz โดยกลุ่มบริษัทมีสัดส่วนรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการและกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเท่ากับร้อยละ 60.17 และร้อยละ 39.83 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมตามลำดับ และมีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 133.57 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 17.61 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18.27 ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2558 เป็นร้อยละ 23.22 ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 เนื่องจากกลุ่มบริษัทสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานจึงทำให้ต้นทุนของกลุ่มธุรกิจให้บริการลดลง ประกอบกับสามารถจำหน่ายสินค้าในกลุ่มอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 เท่ากับ 59.19 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ 0.96

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 โดยค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าตอบแทนพนักงานในกลุ่มบริษัทและค่านายหน้าจากการขายสินค้าของบริษัทย่อย และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 64.73 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 27.65 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 โดยเป็นผลมาจากการที่กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการขายและให้บริการรวม และกำไรขั้นต้นลดลง ในขณะที่ยังคงมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอยู่ในระดับเดิม อย่างไรก็ตาม igr ดี กลุ่มบริษัทสามารถเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นได้สูงกว่าอัตรากำไรขั้นต้นของค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ จึงส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10.03 เป็นร้อยละ 11.14 ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559

สินทรัพย์ของบริษัทประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 72-81 โดยมีส่วนประกอบหลักได้แก่ ลูกหนี้การค้า, ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ และสินค้าคงเหลือ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 19-28 ของสินทรัพย์รวม โดยมีส่วนประกอบหลักได้แก่ โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง สินทรัพย์รวมของบริษัทตามงบการเงินรวมเสมือน ณ สิ้นปี 2556, 2557 และ 2558 เท่ากับ 2,128.84 ล้านบาท, 1,944.83 ล้านบาท และ 2,491.99 ล้านบาท สำหรับ ณ สิ้นปี 2557 และ 2558 สินทรัพย์รวมลดลงและเพิ่มขึ้นเนื่องจากลูกหนี้การค้าและลูกหนี้การค้าค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามยอดขายของแต่ละกลุ่มธุรกิจ

หนี้สินของบริษัทประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 86-99.50 โดยมีส่วนประกอบหลักได้แก่ เจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน หนี้สินรวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2556, 2557 และ 2558 เท่ากับ 1,747.61 ล้านบาท, 1,512.24 ล้านบาท และ 1,876.39 ล้านบาท โดยการเพิ่มขึ้น ณ สิ้นปี 2556 มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเจ้าหนี้การค้าของบริษัทย่อยซึ่งประกอบธุรกิจขายสินค้า สำหรับปี 2557 หนี้สินรวมของบริษัทลดลงเนื่องจากบริษัทมีการคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินทั้งจำนวน สำหรับปี 2558 หนี้สินรวมของบริษัทเพิ่มขึ้นจากการกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเป็นหลัก

ณ สิ้นปี 2556, 2557 และ 2558 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 381.22 ล้านบาท, 432.60 ล้านบาท และ 600.54 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทเกิดจากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้นตามผลประกอบการที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ประกอบกับการเพิ่มทุนจดทะเบียนที่ออกและเรียกชำระแล้วจาก 155.00 ล้านบาท ในปี 2557 เป็น 375.00 ล้านบาทในปี 2558 และ บริษัทมีการประกาศจ่ายเงินปันผล 2 ครั้งให้แก่ผู้ถือหุ้น เป็นจำนวนเงินรวม 266.58 ล้านบาท ในปีสิ้นสุด 2558

สำหรับงวดสิ้นสุด 31 มีนาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 2,708.70 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.70 เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้การค้า, โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง และเงินให้กู้ยืมแก่กิจการร่วมค้า กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวมเท่ากับ 2,213.53 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.03 เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินและรายการเงินปันผลค้างจ่าย สำหรับส่วนของผู้ถือหุ้น ณ งวดสิ้นสุด 31 มีนาคม 2559 เท่ากับ 495.16 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 17.55 เมื่อเปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2558 เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการประกาศจ่ายเงินปันผลในช่วงไตรมาสที่ 1/2559

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มบริษัท มีดังต่อไปนี้

16.2 ผลการดำเนินงาน และความสามารถในการทำกำไร

16.2.1 โครงสร้างรายได้และต้นทุนขายและบริการ

ในปี 2556 – ปี 2557 รายได้หลักของกลุ่มบริษัทมาจากกลุ่มธุรกิจกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้า คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 50 – 70 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม และมีรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 30-50 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม โดยรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มขึ้นตามแผนการขยายการลงทุนของผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคม ในปี 2558 และในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีสัดส่วนรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการสูงถึงร้อยละ 60-70 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม ในขณะที่รายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าลดลงเป็นร้อยละ 30-40 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม สำหรับรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานนั้น กลุ่มบริษัทเริ่มมีการรับรู้รายได้ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 2554 จากโครงการในนิคมอุตสาหกรรมเหมราชและได้หยุดรับรู้รายได้จากโครงการดังกล่าวไปในปี 2556 ซึ่งปัจจุบันบริษัทอยู่ระหว่างการเจรจาขอชำระค่าบริการจากลูกค้า

สำหรับโครงสร้างรายได้แบ่งตามกลุ่มธุรกิจสามารถสรุปได้ดังนี้

โครงสร้างรายได้	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม				
	2556		2557		2558		ม.ค.-มี.ค. 2558		ม.ค.-มี.ค. 2559		
	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%	
1. ธุรกิจให้บริการสร้างสถานีฐาน ติดตั้ง และซ่อมแซมอุปกรณ์โทรคมนาคม											
1.1 สร้างสถานีฐาน, วางสายเคเบิลใยแก้วนำแสง และติดตั้งอุปกรณ์	559.83	29.21	846.50	46.85	1,690.05	65.00	604.64	68.15	329.99	57.36	
1.2 บริการอื่นๆ	25.10	1.31	36.89	2.04	56.94	2.19	9.30	1.05	16.18	2.81	
รวมรายได้จากธุรกิจให้บริการ	584.93	30.52	883.39	48.89	1,747.00	67.19	613.94	69.20	346.17	60.17	
2. ธุรกิจจำหน่ายสินค้าในกลุ่มโทรคมนาคม								-		-	
2.1 สายเคเบิลใยแก้วนำแสง	808.29	42.17	547.38	30.30	338.20	13.01	106.20	11.97	87.76	15.25	
2.2 ตู้โทรคมนาคมและสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่	198.83	10.37	127.98	7.08	245.30	9.43	98.80	11.14	63.47	11.03	
2.3 สายอากาศและอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ	308.12	16.07	248.03	13.73	269.70	10.37	68.27	7.69	77.94	13.55	
รวมรายได้จากธุรกิจจำหน่ายสินค้า	1,315.24	68.62	923.40	51.11	853.20	32.81	273.27	30.80	229.17	39.83	
3. ธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม ¹⁾	16.65	0.87	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวมรายได้จากธุรกิจให้เช่า	16.65	0.87	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	1,916.81	100.0	1,806.79	100.0	2,600.20	100.0	887.21	100.0	575.34	100.0	
ส่วนแบ่งกำไรจากกิจการร่วมค้า ²⁾			-14.18		-19.06		-		10.00 ³⁾		

หมายเหตุ : 1) รายได้จากการให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมในปี 2556 เกิดขึ้นจากลูกค้า 1 ราย โดยบริษัทได้หยุดรับรู้รายได้ดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2556 และอยู่ระหว่างการฟ้องร้องเรียกชำระค่าบริการจากลูกค้า (รายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2.7 ข้อพิพาททางกฎหมาย)

2) ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากกิจการร่วมค้า หมายถึง การรับรู้กำไร(ขาดทุน)จากผลประกอบการของกิจการร่วมค้า IH ตามงบการเงินรวม ซึ่งปัจจุบันกิจการร่วมค้า IH ประกอบธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคม 3 โครงการ โดย ALT จะรับรู้กำไร(ขาดทุน)จากกิจการร่วมค้า IH ตามสัดส่วนที่ ALT ถือหุ้นซึ่งเท่ากับร้อยละ 71.00 ของทุนจดทะเบียน

3) รายได้จากการให้บริการรวมของกิจการร่วมค้า IH ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 (งบการเงินภายใน) เท่ากับ 70 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิเท่ากับ 14 ล้านบาท

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายสินค้าและให้บริการในประเทศเป็นหลัก คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 90 -99 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม รายได้ในประเทศของบริษัทมีเติบโตจากกลุ่มธุรกิจให้บริการเป็นหลัก โดยรายได้ในประเทศของกลุ่มบริษัทมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 99.83, ร้อยละ 98.99 และร้อยละ 91.80 ในปี 2556-2558 ตามลำดับ ในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการส่งออกเพิ่มขึ้นเนื่องจากการส่งออกสินค้าในกลุ่มสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่พร้อมให้บริการติดตั้งและส่งออกสายเคเบิลใยแก้วนำแสงไปยังประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ ส่งผลให้สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.17 และ 1.01 ในปี 2556 และปี 2557 เป็นร้อยละ 8.20 ในปี 2558 และลดลงเป็นร้อยละ 6.26 ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 ซึ่งกลุ่มบริษัทยังคงมีการส่งออกสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ไปจำหน่ายยังประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์เล็กน้อย โดยเป็นการส่งมอบต่อเนื่องตามคำสั่งซื้อเดิมที่ได้รับมาจากปี 2558 สำหรับในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทยังไม่ได้รับคำสั่งซื้อใหม่แต่อย่างใด ส่งผลให้รายได้จากต่างประเทศลดลงร้อยละ 64.24 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากต่างประเทศในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 สำหรับรายได้ในประเทศของบริษัทในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 มีอัตราการลดลงเท่ากับร้อยละ 31.55 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากกลุ่มลูกค้าหลักซึ่งได้แก่ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีการชะลอการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อรอดูความชัดเจนของการเปิดประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz

โครงสร้างรายได้	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม			
	2556		2557		2558		ม.ค.-มี.ค. 2558		ม.ค.-มี.ค. 2559	
	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%	ลบ.	%
รายได้ในประเทศ	1,913.54	99.83	1,788.58	98.99	2,386.95	91.80	787.98	88.82	539.34	93.74
รายได้ต่างประเทศ	3.28	0.17	18.21	1.01	213.24	8.20	99.23	11.18	36.01	6.26
รวม	1,916.81	100.0	1,806.79	100.0	2,600.20	100.0	887.21	100.0	575.34	100.0

กลุ่มธุรกิจให้บริการ

รายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการของกลุ่มบริษัทประกอบด้วย รายได้จากการให้บริการสร้างสถานีฐาน, วางสายเคเบิลใยแก้วนำแสง และติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมเป็นหลัก โดยรายได้จากการให้บริการมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องจาก 584.93 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 883.39 ล้านบาท และ 1,747.00 ในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.52, ร้อยละ 48.89 และร้อยละ 67.19 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมในปี 2556, 2557 และ 2558 ทั้งนี้ ที่ผ่านมารายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่เกิดจากการให้บริการในประเทศ สำหรับรายได้ต่างประเทศนั้นเกิดจากการให้บริการติดตั้งสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ (RDU) ซึ่งกลุ่มบริษัทจำหน่ายนั่นเอง

ที่ผ่านมารายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการของกลุ่มบริษัทนั้นมีการเติบโตตามแผนการขยายการลงทุนของผู้ให้บริการด้านโทรคมนาคมโดยเฉพาะกลุ่มผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยภายหลังจากที่มีการประมูลใบอนุญาตการให้บริการระบบ 3G ในย่านความถี่ 2100 MHz ในช่วงปลายปี 2555 ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แต่ละรายที่ได้รับใบอนุญาตต่างเร่งการลงทุนเพิ่มในโครงข่าย ทั้งในแง่ของการสร้างสถานีฐานเพิ่ม (New Site) หรือการปรับเปลี่ยนสถานที่ตั้งของสถานีฐานเดิม (Re-location) เพื่อขยายขอบเขตพื้นที่การให้บริการให้มีความครอบคลุมของสัญญาณ(Coverage)โดยเร็วตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตว่าจะต้องดำเนินการให้เครือข่ายมีความครอบคลุมจำนวนประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของประชากรภายใน 4 ปี รวมถึงต้องมีการลงทุนในอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับระบบ 3G เพิ่มเติม หรือมีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เดิมบางส่วนเพื่อให้สามารถรองรับได้ทั้งระบบ 2G และ 3G เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ(Efficiency)แก่ลูกค้าของตนเอง การลงทุนเพิ่มอย่างต่อเนื่องของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยหลักให้รายได้จากการให้บริการของกลุ่มบริษัทมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในช่วงปี 2556 ที่กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นจาก 205.92 ล้านบาทในปี 2555 เป็น 584.93 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตราการเติบโตที่สูงถึงร้อยละ 184.06 เนื่องจากเป็นระยะแรกของการเร่งลงทุนของผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จากนั้นยังคงเติบโตต่อเนื่องด้วยอัตราลดลงในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2557 จนถึงช่วงกลางปี 2558 เนื่องจากความไม่ชัดเจนของแผนการประมูลใบอนุญาตระบบ 4G โดยรายได้จากการให้บริการของกลุ่มบริษัทยังคงมีอัตราการเติบโตร้อยละ 51.03 ในปี 2557 ต่อมา เมื่อภาครัฐได้มีการกำหนดเรื่องประมูลใบอนุญาตระบบ 4G บนย่านความถี่ 900 MHz และย่านความถี่ 2100 MHz อย่างชัดเจนในช่วงปลายปี 2558 ส่งผลให้กลุ่มผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างเดินทางแผนการลงทุนต่อด้วยการขยายสถานีฐานและปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เพื่อรองรับการให้บริการในระบบ 4G ประกอบกับการที่กลุ่มบริษัทมีฐานะการเงินที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงมีความสามารถในการรับงานจากลูกค้าได้มากขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2558 กลุ่มบริษัทยังมีการรับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของงานจากโครงการวางสายเคเบิลใยแก้วนำแสงโครงการหนึ่งซึ่งมีระยะเวลาโครงการตั้งแต่ปี 2556-2559 ในสัดส่วนที่มากกว่าปีอื่น และเริ่มรับงานสร้างระบบชุมสายและติดตั้งอุปกรณ์ระบบดาต้าเซ็นเตอร์จากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่ง ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตราการเติบโตของรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 97.76 ในปี 2558

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz เสร็จสิ้นลงในเดือนธันวาคม 2558 ผู้ชนะการประมูลรายหนึ่งไม่สามารถชำระค่าใบอนุญาตดังกล่าวได้ภายในวันที่ 21 มีนาคม 2559 ตามที่กสทช. กำหนด ดังนั้น ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงมีการชะลอแผนการลงทุนอีกครั้งเพื่อรอดูความชัดเจนของการเปิดประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวใหม่ ส่งผลให้รายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการและจำหน่ายสินค้าของกลุ่มบริษัทลดลง ต่อมาทางกสทช. ได้มีการเปิดประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 900 MHz ในเดือน พฤษภาคม 2559 ดังนั้น ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2559 ทางกลุ่มผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเริ่มดำเนินการตามแผนการลงทุนที่ชัดเจนได้อีกครั้ง โดยเงื่อนไขของใบอนุญาต 4G นั้นกำหนดให้ผู้ชนะการประมูลต้องดำเนินการให้เครือข่ายของตนเองมีความครอบคลุมจำนวนประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของประชากรภายใน 4 ปี และครอบคลุมจำนวนประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 8 ปี จึงนับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้กลุ่มธุรกิจให้บริการของบริษัทยังมีแนวโน้มที่จะเติบโตได้อย่างต่อเนื่องต่อไป นอกจากนี้ ในแต่ละปี กลุ่มธุรกิจของบริษัทยังมีการเติบโตจากแผนการบำรุงรักษาโครงข่ายและปรับปรุงผังสถานีฐานของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการสูงสุด ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงต้องมีการสร้างสถานีฐาน

ใหม่หรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งของสถานีฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเติบโตของประชากรและการขยายตัวของพื้นที่อยู่อาศัยรวมถึงแหล่งเศรษฐกิจการค้าใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความต้องการใช้งานด้านโทรคมนาคมเพิ่มขึ้นทั้งในแง่การใช้ติดต่อสื่อสารส่วนบุคคลและภาคธุรกิจ

สำหรับรายได้จากกลุ่มธุรกิจการให้บริการอื่น ๆ นั้น ได้แก่ รายได้การให้บริการตามสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อติดตั้งสายอากาศ (Antenna) สำหรับกระจายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 100 แห่งทั่วกรุงเทพฯ และรายได้จากการให้บริการซ่อมแซมอุปกรณ์โทรคมนาคมของบริษัทย่อย เป็นต้น รวมเป็นจำนวนเท่ากับ 25.10 ล้านบาท, 36.89 ล้านบาท และ 56.94 ล้านบาท ในปี 2556, 2557 และปี 2558 ตามลำดับ

ต้นทุนบริการของกลุ่มธุรกิจให้บริการในปี 2556, 2557 และปี 2558 เท่ากับ 419.46 ล้านบาท, 627.16 ล้านบาท และ 1,323.01 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.45 และร้อยละ 43.21 และร้อยละ 65.03 ของต้นทุนขายและให้บริการรวม ตามลำดับ ซึ่งต้นทุนบริการในแต่ละปีมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มขึ้นตามรายได้จากการให้บริการ โดยส่วนประกอบหลักของต้นทุนให้บริการ ได้แก่ ค่าจ้างและแรงงาน และต้นทุนสินค้าที่ใช้ในงานบริการ เช่น เสาโทรคมนาคม, อุปกรณ์โทรคมนาคม, โครงเหล็ก, วัสดุก่อสร้าง, สายเคเบิลใยแก้วนำแสง เป็นต้น

สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการให้บริการตามงบการเงินรวมเท่ากับ 346.17 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.17 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมของกลุ่มบริษัท โดยมีอัตราการลดลงร้อยละ 43.61 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการให้บริการในระยะเวลาเดียวกันของปี 2558 ซึ่งเท่ากับ 613.94 ล้านบาท สาเหตุหลักของการลดลงของรายได้ดังกล่าวมาจากการที่กลุ่มงานบริการส่วนใหญ่ยังไม่ถึงระยะเวลาที่รับรู้รายได้ในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2559 ในขณะที่กลุ่มบริษัทมีการรับรู้รายได้จากโครงการวางสายเคเบิลใยแก้วนำแสงโครงการหนึ่งที่มีมูลค่ามากในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2558 ซึ่งเป็นลักษณะปกติของธุรกิจให้บริการสร้างสถานีฐานที่จะมีการรับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของงาน จึงอาจส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการไม่สม่ำเสมอในแต่ละช่วงเวลา ประกอบการที่ลูกค้ารายใหญ่ของกลุ่มบริษัทมีการชะลอแผนการตรวจรับมอบงานรวมทั้งการว่าจ้างงานใหม่ เพื่อรอความชัดเจนจาก กสทช. ในการเปิดประมูลใบอนุญาตครั้งใหม่ภายหลังจากที่ผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตให้ใช้ย่านความถี่ 900 MHz รายหนึ่งไม่สามารถทำตามเงื่อนไขของ กสทช. ได้ภายในเวลาที่กำหนด สำหรับต้นทุนบริการของกลุ่มบริษัทในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2558 และ 2559 เท่ากับ 478.74 ล้านบาท และ 241.75 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.02 และ 54.72 ของต้นทุนจากการขายและให้บริการรวมของกลุ่มบริษัทตามลำดับ โดยส่วนประกอบหลักของต้นทุนให้บริการยังคงได้แก่ ค่าจ้างและแรงงาน และต้นทุนสินค้าที่ใช้ในงานบริการ

กลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้า

รายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าของกลุ่มบริษัท ประกอบด้วยรายได้จากการจำหน่ายสินค้าประเภทสายเคเบิลใยแก้วนำแสง, ตู้โทรคมนาคมและสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ (RDU), สายอากาศ และอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ โดยในปี 2556, ปี 2557 และปี 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเท่ากับ 1,315.23 ล้านบาท, 923.40 ล้านบาท และ 853.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 68.61, ร้อยละ 51.11 และร้อยละ 32.81 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมของกลุ่มบริษัท ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายสินค้าในประเทศ สำหรับสินค้าที่กลุ่มบริษัทมีการส่งออกได้แก่สินค้าประเภทตู้โทรคมนาคม, สถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ (RDU) และสายเคเบิลใยแก้วนำแสง

รายได้จากการจำหน่ายสินค้ามีการเติบโตสูงในช่วงปี 2556 โดยเพิ่มขึ้นจาก 924.08 ล้านบาทในปี 2555 เป็น 1,315.23 ล้านบาทในปี 2556 หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 42.33 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารในประเทศ โดยภายหลังจากที่มีการประมูลใบอนุญาตการให้บริการระบบ 3G ในย่านความถี่ 2100 MHz ในช่วงปลายปี 2555 ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ประกาศแผนที่จะให้บริการในระบบ 3G ในย่านความถี่ 2100 MHz ภายในช่วงกลางปี 2556 ส่งผลให้ปริมาณความต้องการใช้สินค้าที่จะมารองรับระบบ 3G เช่น ตู้โทรคมนาคมที่มีการปรับขนาดให้เหมาะสมกับอุปกรณ์ของระบบ 3G, สายอากาศที่สามารถรองรับสัญญาณของระบบ 3G และสายเคเบิลใยแก้วนำแสงที่ต้องใช้รองรับการเชื่อมต่อของสถานีฐานที่เพิ่มขึ้นนั้น มียอดการจำหน่ายสูงขึ้นอย่างมากในปี 2556 โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสง เนื่องจากสายเคเบิลใยแก้วนำแสงนั้น นอกจากจะถูกใช้เพื่อเชื่อมต่อระหว่างสถานีฐานกับชุมสายแล้ว ยังมีความต้องการใช้สำหรับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์จากระบบ 2G มาเป็นระบบ 3G อีกด้วย โดยอุปกรณ์ในระบบ 3G จะมีการใช้สายเคเบิลใยแก้วนำแสงในการเชื่อมต่อระหว่าง Node B (Node BTS) ซึ่งบรรจุอยู่ในตู้โทรคมนาคมที่ติดตั้งอยู่ในระดับพื้นดิน กับอุปกรณ์ RRU ซึ่งติดตั้งอยู่บริเวณส่วนปลายของเสาโทรคมนาคม (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในภาพแสดง “ภาพรวมการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท” ในส่วนที่ 2.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจ) ซึ่งต่างจากระบบ 2G ที่จะใช้สายทองแดงในการเชื่อมต่อระหว่างตู้ BTS (Base Transceiver Station: BTS) บนพื้นดินกับสายอากาศที่ติดตั้งอยู่บนเสาโทรคมนาคม ทำให้ต้องมีการใช้สายเคเบิลใยแก้วนำแสงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายสินค้าของบริษัทมาจากการจำหน่ายสายเคเบิลใยแก้วนำแสงถึงประมาณร้อยละ 50-60 ของรายได้จากการจำหน่ายสินค้ารวมในปี 2556-2557

ในช่วงปี 2557 รายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าลดลงจาก 1,315.23 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 923.40 ล้านบาท หรือคิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ (29.79) เนื่องจากในระยะเริ่มต้นของการให้บริการระบบ 3G ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จะใช้วิธีการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มอุปกรณ์บนเสาโทรคมนาคมเดิมเพื่อให้สามารถเริ่มให้บริการได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องรอให้การสร้างสถานีฐานเพิ่มเติมแล้วเสร็จก่อน ดังนั้น การจำหน่ายสินค้าจึงมีการเติบโตสูงในระยะแรกของการเริ่มให้บริการระบบ 3G ในช่วงปี 2556 ก่อนที่จะเริ่มชะลอตัวในช่วงปี 2557 เนื่องจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้มีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และสร้างสถานีฐานเพื่อรองรับระบบ 3G เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าไปบ้างแล้ว โดยในปี 2527 กลุ่มสินค้าหลักที่จำหน่ายยังคงเป็นสายเคเบิลใยแก้วนำแสงเช่นเดียวกับในอดีตที่ผ่านมา สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเท่ากับ 853.20 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการลดลงร้อยละ (7.60) เมื่อเทียบกับรายได้จากการจำหน่ายสินค้าในปี 2557 เนื่องจากในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนสู่ระบบ 4G นั้น สามารถใช้อุปกรณ์บางส่วนร่วมกับระบบ 3G ได้ ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงไม่จำเป็นต้องเร่งลงทุนในอุปกรณ์มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาที่มีการปรับเปลี่ยนจากระบบ 2G เป็น 3G ประกอบกับสภาพการแข่งขันในสินค้ากลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสงซึ่งเคยเป็นสินค้าหลักเพิ่มสูงขึ้น กลุ่มบริษัทจึงหันมามุ่งเน้นการจำหน่ายสินค้าในกลุ่มอื่นให้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่, ตู้โทรคมนาคม และสายอากาศ ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่บริษัทมีการออกแบบและสามารถควบคุมคุณภาพในการผลิตให้สามารถสร้างความแตกต่างเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันได้ ซึ่งในปี 2558 กลุ่มบริษัทสามารถขยายกลุ่มลูกค้าสำหรับสินค้าดังกล่าวด้วยการส่งออกสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ไปยังประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์อีกด้วย

ต้นทุนขายของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าในปี 2556, ปี 2557 และปี 2558 เท่ากับ 1,143.44 ล้านบาท, 801.36 ล้านบาท และ 685.58 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.11, ร้อยละ 55.22 และร้อยละ

33.70 ของต้นทุนรวม ตามลำดับ ซึ่งต้นทุนขายในแต่ละปีมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปตามรายได้จากการจำหน่ายสินค้า โดยส่วนประกอบหลักของต้นทุนขาย ได้แก่ ต้นทุนสินค้าเพื่อจำหน่าย

สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าตามงบการเงินรวมเท่ากับ 229.17 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.83 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวมของกลุ่มบริษัท โดยมีอัตราการลดลงร้อยละ 16.14 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการจำหน่ายสินค้าในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 ซึ่งเท่ากับ 273.27 ล้านบาท สาเหตุหลักของการลดลงของรายได้ดังกล่าวนี้สืบเนื่องมาจากในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการส่งออกสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ลดลงเนื่องจากยังอยู่ระหว่างการรอรับคำสั่งซื้อใหม่จากลูกค้า อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นในกลุ่มอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ Wi-Fi และสายสัญญาณต่างๆ ซึ่งมีอัตรากำไรขั้นต้นสูง สำหรับต้นทุนขายของกลุ่มบริษัทในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2558 และ 2559 เท่ากับ 240.75 ล้านบาท และ 192.23 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.20 และ 43.51 ของต้นทุนจากการขายและให้บริการรวมของกลุ่มบริษัท ตามลำดับ โดยส่วนประกอบหลักของต้นทุนขายยังคงได้แก่ ต้นทุนสินค้าเพื่อจำหน่าย

กลุ่มธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม

ตั้งแต่ในปี 2554 กลุ่มบริษัทได้เริ่มประกอบธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม เพื่อเพิ่มรายได้ในลักษณะที่มีความสม่ำเสมอ (Recurring Income) ในโครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัท โดยในปี 2556 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมเท่ากับ 16.65 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 0.87 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม โดยรายได้จากการให้เช่าดังกล่าวเป็นการรับรู้รายได้จากลูกค้า 1 รายที่เช่าเหมาโครงข่ายในโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราช ปัจจุบันกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการเจรจาขอรับชำระค่าเช่าจากคู่สัญญาที่ได้เช่าเหมาโครงการดังกล่าวไปแต่ยังมิได้ชำระค่าบริการนับตั้งแต่วันที่เริ่มสัญญา (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ “ลูกหนี้การค้า” และส่วนที่ 2.2 หัวข้อที่ 7 ข้อพิพาททางกฎหมาย) อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทยังคงมีต้นทุนโครงข่ายเพื่อให้เช่า ซึ่งได้แก่ ค่าเสื่อมราคาของโครงการดังกล่าว เป็นจำนวนเท่ากับ 22.73 ล้านบาทต่อไป จนกว่าจะครบอายุของโครงข่ายในปี 2569 นอกจากนี้ในปี 2558 และช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทยังมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากค่าเช่าใช้พื้นที่สำหรับวางโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เช่าบนแนวเสาโทรเลขตามทางรถไฟเท่ากับ 3.01 ล้านบาท และ 2.05 ล้านบาทอีกด้วย

สำหรับ ณ สิ้นสุด 31 มีนาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมเพื่อให้เช่ารวมทั้งสิ้น 5 โครงการ เป็นโครงการที่ดำเนินการโดยบริษัท 2 โครงการ และดำเนินการโดยกิจการร่วมค้า 3 โครงการ ซึ่งโครงการที่ดำเนินการโดยกิจการร่วมค้าได้เริ่มมีการรับรู้รายได้ตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี 2558 โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้กำไร(ขาดทุน)จากผลประกอบการของกิจการร่วมค้าตามสัดส่วนการถือหุ้นซึ่งเท่ากับร้อยละ 71 ของทุนจดทะเบียนโดยแสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนภายใต้หัวข้อ “ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากกิจการร่วมค้า” ทั้งนี้ สำหรับโครงการที่ดำเนินการโดย ALT จำนวน 2 โครงการนั้น คาดว่าจะสามารถรับรู้รายได้ได้ภายในปี 2559

รายได้อื่น

รายได้อื่นของกลุ่มบริษัทในปี 2556, ปี 2557 และปี 2558 เท่ากับ 13.82 ล้านบาท, 25.75 ล้านบาท และ 21.34 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.72 และร้อยละ 1.41 และร้อยละ 0.81 ของรายได้รวม

ตามลำดับ โดยรายได้ขึ้นประกอบด้วย รายได้ค่าเช่าและบริการที่เรียกเก็บจากบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าที่มีการเช่าพื้นที่สำนักงานของบริษัท, รายได้ดอกเบี้ยรับ และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2558 และ 2559 กลุ่มบริษัทมีรายได้ขึ้นตามงบการเงินรวมเท่ากับ 7.81 ล้านบาท และ 10.07 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.88 และร้อยละ 1.73 ของรายได้รวมตามลำดับ โดยส่วนประกอบของรายได้ขึ้นยังคงเป็นเช่นเดียวกันกับในปี 2558

16.2.2 กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้น

กลุ่มบริษัทมีกำไรขั้นต้นในปี 2556, ปี 2557 และปี 2558 เท่ากับ 331.19 ล้านบาท, 355.54 ล้านบาท และ 565.86 ตามลำดับ ซึ่งมีการเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการ โดยคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 17.28, ร้อยละ 19.68 และร้อยละ 21.76 ตามลำดับ การที่อัตรากำไรขั้นต้นในปี 2556 อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าอัตรากำไรขั้นต้นในปี 2557 นั้น มีสาเหตุหลักมาจากการที่ในปี 2556 กลุ่มบริษัทมีสัดส่วนรายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าสูงถึงร้อยละ 68.61 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม ซึ่งอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าจะเท่ากับประมาณร้อยละ 10-20 ของรายได้จากการขายขึ้นอยู่กับประเภทสินค้าและปริมาณการสั่งซื้อในแต่ละครั้ง โดยในช่วงปี 2556 ลูกค้ามีการสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้งเป็นจำนวนมากเนื่องจากอยู่ในช่วงระยะเวลาเร่งปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เพื่อรองรับระบบ 3G จึงมีการกำหนดราคากลางของสินค้าที่ต่ำลง ประกอบกับการหยุดรับรู้รายได้ค่าเช่าจากโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชในขณะที่ยังต้องรับรู้ต้นทุนค่าเสื่อมราคาของโครงการดังกล่าว ส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นของปี 2556 อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปีอื่น ส่วนในปี 2557 อัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 17.28 เป็นร้อยละ 19.68 นั้น มีสาเหตุหลักมาจากการที่บริษัทมีสัดส่วนของรายได้จากการให้บริการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 67.19 ของรายได้จากการขายและให้บริการรวม โดยอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจให้บริการของกลุ่มบริษัทจะอยู่ที่ระดับประมาณร้อยละ 15-30 ของรายได้จากการให้บริการซึ่งแตกต่างกันไปตามประเภทของงานและปริมาณงานที่ได้รับ โดยกลุ่มธุรกิจให้บริการมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.29 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 29.01 ในปี 2557 เนื่องจากในช่วงปี 2557 กลุ่มบริษัทได้รับงานติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมภายในอาคารซึ่งมีอัตรากำไรสูง นอกจากนี้ในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีการจำหน่ายสินค้าในกลุ่มสายอากาศและหน่วยสื่อสารเคลื่อนที่(RDU) ซึ่งเป็นสินค้าที่ผลิตตามความต้องการเฉพาะอย่างของลูกค้าจึงมีอัตรากำไรขั้นต้นสูงขึ้น ส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 13.06 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 13.22 ในปี 2557 และส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นรวมของปี 2557 ปรับตัวสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556

สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นรวมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 19.68 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 21.76 เนื่องจากอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.22 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 19.65 ในปี 2558 ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับคำสั่งซื้อสินค้าในกลุ่มตู้โทรคมนาคมที่มีต้องมีการออกแบบเฉพาะจึงส่งผลให้สามารถจำหน่ายได้ในอัตรากำไรที่สูงขึ้น ประกอบกับการที่กลุ่มบริษัทสามารถจัดหาสินค้าในกลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสงซึ่งลูกค้ารายหนึ่งมีความต้องการเฉพาะมาจำหน่ายได้โดยการนำเข้าจากพันธมิตรทางการค้าของกลุ่มบริษัท ในขณะที่อัตรากำไรขั้นต้นจากกลุ่มธุรกิจให้บริการปรับตัวลดลงจากร้อยละ 29.01 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 24.27 ในปี 2558 เนื่องจากกลุ่มบริษัทได้รับงานให้บริการติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสงที่มีปริมาณงานมาก ลูกค้าจึงเจรจาต่อรองอัตรากำไรบริการที่ต่ำลง ประกอบกับกลุ่มบริษัทมีการเริ่มรับงานสร้างระบบชุมสายและดาต้าเซ็นเตอร์จากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่งซึ่งโครงการดังกล่าวมีอัตรากำไรขั้นต้นในระดับต่ำกว่างานให้บริการสร้างสถานี

ฐานทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อสร้างประวัติการทำงานในกลุ่มงานสร้างระบบชุมสายและดาต้าเซ็นเตอร์ให้แก่กลุ่มบริษัทเพื่อให้สามารถขยายขอบเขตการให้บริการแก่ลูกค้าได้เพิ่มขึ้น

ในงวด 3 เดือนแรกของปี 2558 และ 2559 กลุ่มบริษัทมีกำไรขั้นต้นตามงบการเงินรวมเท่ากับ 162.12 ล้านบาท และ 133.57 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 18.27 และร้อยละ 23.22 ตามลำดับ การที่กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 เพิ่มขึ้นในขณะที่มีกำไรขั้นต้นลดลงนั้นมีสาเหตุมาจากการที่กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นทั้งกลุ่มธุรกิจให้บริการและกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้า โดยอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจให้บริการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 22.02 เป็นร้อยละ 30.16 เนื่องจากกลุ่มบริษัทสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานจนสามารถลดต้นทุนในการให้บริการติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสงซึ่งส่งผลอัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจงานบริการเพิ่มสูงขึ้น ในส่วนของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้านั้น กลุ่มบริษัทมีการปรับกลุ่มสินค้าที่จำหน่ายโดยเพิ่มปริมาณการจำหน่ายสินค้าในกลุ่มอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ ที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูง ส่งผลให้อัตรากำไรขั้นต้นของกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.90 ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2558 เป็นร้อยละ 16.12 ในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 สำหรับกลุ่มธุรกิจให้เช่าโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมนั้น บริษัทยังคงไม่มีรายได้จากโครงการที่บริษัทดำเนินการเองจำนวน 2 โครงการในขณะที่มีต้นทุนค่าเสื่อมราคาของโครงข่ายในโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชและมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากค่าเช่าใช้พื้นที่สำหรับวางโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เช่าบนแนวเสาโทรเลขตามทางรถไฟในปี 2558 และช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 สำหรับโครงการที่ดำเนินการโดยกิจการร่วมค้าจำนวน 3 โครงการนั้นได้เริ่มมีการรับรู้รายได้แล้วในปี 2558 โดยในระยะเริ่มต้นของการประกอบธุรกิจกลุ่มบริษัทรับรู้ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากกิจการร่วมค้าเท่ากับ (14.18) ล้านบาท และ (19.06) ล้านบาทในปี 2557 และ 2558 ตามลำดับ และในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากกิจการร่วมค้าตามงบการเงินรวมเป็นจำนวนเท่ากับ 10.00 ล้านบาท

16.2.3 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทในปี 2556, 2557 และปี 2558 เท่ากับ 228.37 ล้านบาท, 200.65 ล้านบาท และ 254.05 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 11.83, 10.95 และ 9.69 ของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการขายของกลุ่มบริษัทในปี 2556, 2557 และปี 2558 เท่ากับ 93.29 ล้านบาท, 77.79 ล้านบาท และ 83.13 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 4.84, ร้อยละ 4.24 และร้อยละ 3.17 ตามลำดับของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท โดยส่วนประกอบหลักของค่าใช้จ่ายในการขายได้แก่ ค่าตอบแทนและคอมมิชชั่นพนักงานซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 40-50 ของค่าใช้จ่ายในการขายในแต่ละปี และค่านายหน้าของตัวแทนซึ่งบริษัทย่อยแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยติดต่อขายสินค้าให้แก่บริษัทย่อย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 5-15 ของค่าใช้จ่ายในการขายในแต่ละปี สำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าสินค้าตัวอย่าง, ค่าธรรมเนียม, ค่าใช้จ่ายในการส่งออก และค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20-30 ของค่าใช้จ่ายในการขายในแต่ละปี ค่าใช้จ่ายในการขายของกลุ่มบริษัทในปี 2557 ลดลงจาก 93.29 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 77.79 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของค่าขนส่งสินค้าโดยเฉพาะสินค้าในกลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสง ซึ่งลดลงตามยอดขายสินค้าที่ลดลง และมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ค่าพัฒนาสินค้าและค่าสินค้าตัวอย่างลดลงจาก 6.79 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 3.61 ล้านบาทในปี 2557 เนื่องจากในปี 2556 บริษัทย่อยมีการพัฒนาสินค้าสายอากาศแบบเฉพาะเจาะจงให้แก่ลูกค้า

สำหรับปี 2558 ค่าใช้จ่ายในการขายเพิ่มขึ้นเป็น 83.13 ล้านบาทนั้น มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าตอบแทนและค่าคอมมิชชั่นพนักงานของกลุ่มบริษัทเนื่องจากมีการปรับค่าตอบแทนประจำปีประกอบกับมีการรับพนักงานในส่วนงานขายต่างประเทศและส่วนงานขายสำหรับกลุ่มธุรกิจโครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคมให้เข้าเพิ่มขึ้น และมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ค่าที่ปรึกษาและค่าซ่อมแซมสินค้ากลุ่มสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ซึ่งกลุ่มบริษัทได้ส่งออกไปยังประเทศสหภาพเมียนมาร์ประมาณ 5.53 ล้านบาท สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2558 และ 2559 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายตามงบการเงินรวมเท่ากับ 22.58 ล้านบาท และ 21.10 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.53 และร้อยละ 3.63 ของรายได้รวมตามลำดับ โดยสาเหตุหลักที่ทำให้สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการขายของช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 เพิ่มขึ้นนั้นมาจากการที่กลุ่มบริษัทมีค่าตอบแทนและค่าคอมมิชชั่นของพนักงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากการปรับค่าตอบแทนประจำปีและมีจำนวนพนักงานเพิ่มมากขึ้น และมีค่านายหน้าจากการจำหน่ายสินค้าของบริษัทที่ย่อยซึ่งเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีการปรับเพิ่มอัตราค่านายหน้าสำหรับการจำหน่ายสินค้าประเภทหนึ่งในขณะที่มีรายได้ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558

ค่าใช้จ่ายในการขาย	งบการเงินรวมเสมือน			งบการเงินรวม	
	2556	2557	2558	ม.ค.-มี.ค. 2558	ม.ค.-มี.ค. 2559
ค่าตอบแทนและคอมมิชชั่นพนักงาน	33.98	32.17	40.49	11.40	12.69
ค่านายหน้า	11.93	12.81	2.80	1.41	2.99
ค่าขนส่ง	10.29	4.17	3.03	0.75	0.80
ค่าเดินทาง	5.79	3.81	3.15	0.52	0.55
อื่น ๆ	31.3	24.83	33.66	8.51	4.08
รวมค่าใช้จ่ายในการขาย	93.29	77.79	83.13	22.58	21.10

ค่าใช้จ่ายในการบริหารของกลุ่มบริษัทในปี 2556, 2557 และปี 2558 เท่ากับ 135.09 ล้านบาท, 122.86 ล้านบาท และ 170.92 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 7.00, ร้อยละ 6.70 และร้อยละ 6.52 ตามลำดับของรายได้รวมของกลุ่มบริษัท โดยส่วนประกอบหลักของค่าใช้จ่ายในการบริหารได้แก่ ค่าตอบแทนพนักงาน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 50-70 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารในแต่ละปี สำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ค่าสาธารณูปโภค, ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา, ค่าที่ปรึกษา และค่าเบี้ยประชุม เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20-25 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารในแต่ละปี ค่าใช้จ่ายในการบริหารของปี 2557 ลดลงจาก 135.09 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 122.86 ล้านบาท เนื่องจากในปี 2556 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาจำหน่ายของบริษัทย่อย ส่วนในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีค่าตอบแทนพนักงานในกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้นเนื่องจากมีจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้นตามการเติบโตของรายได้ในกลุ่มธุรกิจดังกล่าว แต่มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนลดลงมาก ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2557 ลดลงเล็กน้อย สำหรับปี 2558 กลุ่มบริษัทยังคงมีค่าตอบแทนพนักงานเพิ่มขึ้นตามการปรับค่าตอบแทนประจำปี และมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการนำเข้าสินค้า 17.86 ล้านบาท ประกอบกับมีการตั้งค่าเผื่อนี้สงจะสูญ 2.11 ล้านบาท นอกจากนี้ ในปี 2558 กลุ่มบริษัทยังมีค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่น ๆ ที่สำคัญเพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าที่ปรึกษาทางการเงินและที่ปรึกษาทางกฎหมาย เท่ากับ 7.83 ล้านบาท และการบริจาคอุปกรณ์โทรคมนาคมให้แก่สถาบันการศึกษาคิดเป็นมูลค่า 7.14 ล้านบาท ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้นจาก 122.86 ล้านบาท ในปี 2557 เป็น 170.92 ล้านบาทในปี 2558

สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2558 และ 2559 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการบริหารตามงบการเงินรวมเท่ากับ 37.18 ล้านบาท และ 38.08 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.17 และร้อยละ 6.56 ของรายได้รวมตามลำดับ โดยสาเหตุหลักที่ทำให้สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริหารของช่วง 3 เดือนแรกของปี 2559 เพิ่มขึ้นนั้นมาจากการที่กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สำคัญเพิ่มขึ้นได้แก่ ค่าธรรมเนียมธนาคารซึ่งเกิดจากการนำเข้าสินค้ามาเพื่อจำหน่ายของบริษัทที่ย่อยในขณะที่มีรายได้ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	งบการเงินรวมเสมือน			งบการเงินรวม	
	2556	2557	2558	ม.ค.-มี.ค. 2558	ม.ค.-มี.ค. 2559
ค่าตอบแทนพนักงาน	66.62	89.31	100.12	27.12	26.57
ค่าเสื่อมราคา	10.79	7.56	7.31	2.05	1.70
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	31.63	0.72	20.58	0.04	-
หนี้สงสัยจะสูญ	-1.44	0.93	2.11	0.02	0.69
ค่าเช่า	1.22	1.45	0.49	0.24	0.13
อื่น ๆ	26.26	22.89	40.31	7.71	8.99
รวมค่าใช้จ่ายในการบริหาร	135.09	122.86	170.92	37.18	38.08

16.2.4 กำไรสุทธิ, อัตรากำไรสุทธิ และอัตรากำไรสุทธิของผู้ถือหุ้น

กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิในปี 2556, ปี 2557 และปี 2558 เท่ากับ 50.14 ล้านบาท, 100.94 ล้านบาท และ 220.16 ล้านบาท ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ 2.60, 5.51 และ 8.40 ตามลำดับ โดยสาเหตุหลักของการที่กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิในปี 2556 อยู่ในระดับต่ำนั้นเป็นผลมาจากในปี 2556 กลุ่มบริษัทมีโครงสร้างรายได้จากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าเป็นหลักซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีอัตรากำไรขั้นต้นต่ำกว่ากลุ่มธุรกิจให้บริการ ประกอบกับการหยุดรับรู้รายได้ค่าเช่าจากโครงการนิคมอุตสาหกรรมเหมราชในขณะที่ยังต้องรับรู้ต้นทุนค่าเสื่อมราคาของโครงการดังกล่าว ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มบริษัทเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเพิ่มขึ้นเพื่อเตรียมรองรับการเติบโตของธุรกิจ ประกอบกับมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน จึงส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิเท่ากับ 50.14 ล้านบาท และร้อยละ 2.60 ในปี 2556

สำหรับในปี 2557 กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มบริษัทเพิ่มขึ้นเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีสัดส่วนรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงกว่ากลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้า ประกอบกับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารในปี 2557 ลดลงเนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขายลดลงตามยอดจำหน่ายสินค้า จึงส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจาก 50.14 ล้านบาท และร้อยละ 2.60 ในปี 2556 เป็น 100.94 ล้านบาท และร้อยละ 5.51 ในปี 2557

สำหรับปี 2558 กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิเท่ากับ 220.16 ล้านบาท และมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.51 ในปี 2557 เป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 8.40 ในปี 2558 เนื่องจากกลุ่มบริษัทยังคงมีการเติบโตของรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นที่สูงขึ้น ในขณะที่ยังคงสามารถรักษาระดับของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อรายได้รวมให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับในปี 2557 ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น

กำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นในปี 2558 ในงวด 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิเท่ากับ 64.73 ล้านบาท คิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 11.14 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 10.03 ในช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558 สาเหตุหลักที่ทำให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรสุทธิสูงขึ้นแม้ว่าจะมีกำไรสุทธิลดลงนั้นเนื่องมาจากการที่กลุ่มบริษัทสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานจนสามารถลดต้นทุนในการทำงานบริการและสามารถเพิ่มยอดขายในกลุ่มสินค้าที่มีอัตรากำไรสูง ส่งผลให้กลุ่มบริษัทสามารถเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นได้สูงกว่าอัตรากำไรเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ จึงทำให้กลุ่มบริษัทมีอัตรากำไรขั้นต้นที่สูงขึ้น

ในส่วนของอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นนั้น กลุ่มบริษัทมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 14.00 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 24.81 ในปี 2557 และร้อยละ 42.62 ในปี 2558 ตามการเติบโตของกำไรเบ็ดเสร็จของกลุ่มบริษัทที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 50.14 ล้านบาท ในปี 2556 เป็น 100.94 ล้านบาท ในปี 2557 และ 220.16 ล้านบาท ในปี 2558 สำหรับงวด 3 เดือนแรกของปี 2559 กลุ่มบริษัทมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 47.26 เนื่องจากกลุ่มบริษัทยังคงสามารถรักษาความสามารถในการทำกำไรให้มีอัตรากำไรสุทธิสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประกอบกับการจ่ายเงินปันผลในช่วงเวลาดังกล่าว จึงส่งผลให้มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมลดลง

16.3 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

สินทรัพย์

สินทรัพย์ของบริษัทประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 72-81 โดยมีส่วนประกอบหลักได้แก่ ลูกหนี้การค้า, ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ และสินค้าคงเหลือ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 19-28 ของสินทรัพย์รวม โดยมีส่วนประกอบหลักได้แก่ โครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง สินทรัพย์รวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 2,128.84 ล้านบาท, 1,944.83 ล้านบาท, 2,491.99 ล้านบาท และ 2,708.70 ล้านบาท สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทในแต่ละปีมีดังนี้

ลูกหนี้การค้า

ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าเท่ากับ 614.28 ล้านบาท, 360.73 ล้านบาท, 449.05 ล้านบาท และ 532.65 ล้านบาท ตามลำดับ โดยลูกหนี้การค้าของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่ได้แก่กลุ่มผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศ (Operator) ทั้งนี้ ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าของกลุ่มบริษัทแยกตามอายุหนี้ค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

ลูกหนี้การค้า	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ลูกหนี้การค้าบุคคลภายนอก								
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	269.77	43.86	236.30	65.27	323.74	71.55	355.92	66.31
เกินกำหนดชำระ								
- ไม่เกิน 3 เดือน	94.83	15.42	76.96	21.26	57.36	12.68	106.56	19.85
- เกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน	0.41	0.07	6.80	1.88	3.30	0.73	10.04	1.87
- เกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน	23.34	3.80	0.79	0.22	26.98	5.96	24.13	4.50
- เกินกว่า 12 เดือน	226.69	36.86	41.17	11.37	41.07	9.08	40.09	7.47
รวมลูกหนี้การค้า	615.04	100.00	362.02	100.00	452.44	100.00	536.74	100.00

ลูกหนี้การค้า	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ^{1/}	(0.76)	(0.12)	(1.29)	(0.36)	(3.40)	(0.75)	(4.08)	(0.76)
ลูกหนี้การค้าบุคคลภายนอก – สุทธิ	614.28	99.88	360.73	99.64	449.05	99.25	532.65	99.24

หมายเหตุ : 1) ธุรกิจให้เช่าอุปกรณ์โครงข่ายกำหนดอัตราการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าค้างชำระเกิน 0-3 เดือน ในอัตราร้อยละ 10 ค้างชำระเกิน 3-6 เดือน ในอัตราร้อยละ 30 ค้างชำระเกิน 6-9 เดือน ในอัตราร้อยละ 50 ค้างชำระเกิน 9-12 เดือน ในอัตราร้อยละ 70 และค้างชำระเกิน 12 เดือน ในอัตราร้อยละ 100 ส่วนธุรกิจจำหน่าย และให้บริการติดตั้งอุปกรณ์โครงข่ายกำหนดอัตราการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้าค้างชำระเกิน 3-6 เดือน ในอัตราร้อยละ 20 ค้างชำระเกิน 6-9 เดือน ในอัตราร้อยละ 30 ค้างชำระเกิน 9-12 เดือน ในอัตราร้อยละ 70 และค้างชำระเกิน 12 เดือน ในอัตราร้อยละ 100 อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทจะไม่มีการตั้งสำรองในกลุ่มผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ กลุ่มบริษัท AIS, DTAC, TRUE

บริษัทมีส่วนลูกหนี้การค้าอยู่ในช่วงยังไม่ครบกำหนดชำระเป็นส่วนใหญ่ โดยปกติกลุ่มบริษัทมีการให้เครดิตเทอมแก่ลูกค้าในช่วงระยะเวลา 30-60 วัน สำหรับลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระจะอยู่ในกลุ่มค้างชำระไม่เกิน 3 เดือนในสัดส่วนค่อนข้างมาก ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการที่ลูกค้าของบริษัทมีการกำหนดวันวางบิลและจ่ายเช็คในแต่ละเดือน ทำให้บริษัทไม่สามารถวางบิลและรับชำระจากลูกค้าได้ตามรอบระยะเวลาที่ให้เครดิตของบริษัทถึงแม้จะครบกำหนดเรียกชำระแล้วก็ตาม ประกอบกับการที่ลูกค้าในกลุ่มธุรกิจให้บริการบางรายมีขั้นตอนการตรวจรับงานหรือขั้นตอนการจัดทำเอกสารหลายขั้นตอน ส่งผลให้มีการอนุมัติเพื่อจ่ายชำระค่าบริการล่าช้ากว่าเครดิตเทอมที่บริษัทกำหนด จึงส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนระยะเวลาเรียกชำระหนี้สูงกว่าระยะเวลาที่ให้เครดิตเทอมแก่ลูกค้า โดยกลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 105.48 วัน, 97.34 วัน, 56.38 วัน และ 77.37 วัน ซึ่งมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในปี 2556-2558 โดยเป็นผลจากการติดตามหนี้จากลูกค้าในกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยปรับตัวสูงขึ้นเป็น 77.37 วันในไตรมาส 1/2559 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการชะลอการตรวจรับมอบงานรวมถึงชะลอการรับวางบิลของลูกค้าในกลุ่มธุรกิจให้บริการซึ่งเป็นผลมาจากการรอความชัดเจนในการเปิดประมูลใบอนุญาตย่านความถี่ 900 MHz ดังที่กล่าวมา

อัตราส่วนระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-รวมลูกหนี้การค้าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บสุทธิ เท่ากับ 104.16 วัน, 82.41 วัน, 89.12 วัน และ 166.02 วัน ในปี 2556, 2557, 2558 และสิ้นไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ โดยสาเหตุที่กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนดังกล่าวสูงกว่าอัตราส่วนระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการที่กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าก่อสร้างตามสัญญาที่เสร็จแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บเพิ่มขึ้นมากตามการเติบโตของรายได้ในกลุ่มธุรกิจให้บริการเนื่องจากลูกค้าสำหรับกลุ่มธุรกิจให้บริการของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่ได้แก่ผู้ประกอบการโทรคมนาคมรายใหญ่ของประเทศ จึงมักมีขั้นตอนการจัดทำเอกสารและขั้นตอนการตรวจรับงานหลายขั้นตอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อวงจรมูลค่าของกลุ่มบริษัทให้มีระยะเวลายาวขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกรณีที่บริษัทมีการประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าเป็นหลัก โดยในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-รวมลูกหนี้การค้าก่อสร้างตามสัญญาลดลงกว่าปี 2556 เนื่องจากได้รับเงินมัดจำจากลูกค้าในช่วงปลายปี ส่งผลให้ลูกหนี้การค้าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บสุทธิและอัตราส่วนดังกล่าวลดลงจาก 104.16 วัน เป็น 82.41 วัน สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่สามารถเรียกเก็บค่าบริการได้เนื่องจากขั้นตอนภายในของลูกค้าดังที่กล่าวมา ส่งผลให้ระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ย-รวมลูกหนี้การค้าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บสุทธิเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 82.41 วันในปี 2557 เป็น 89.12 วันในปี 2558 ในส่วนของช่วงไตรมาส 1/2559 อัตราส่วนดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 166.02

วัน แสดงให้เห็นถึงผลกระทบของการที่กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่เสร็จแต่ยังมิได้เรียกเก็บเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลจากการชะลอการตรวจรับงานและการวางบิลของกลุ่มลูกค้าในธุรกิจให้บริการของกลุ่มบริษัท

ในปี 2556 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้เกินกำหนดชำระรวม 345.27 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เกิดจากลูกหนี้ที่เป็นคู่สัญญาในการเช่าโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงรายหนึ่งซึ่งผิดชำระหนี้บริษัทตั้งแต่วันที่ 2554 (รายละเอียดในหัวข้อ 2.7 ข้อพิพาท) คิดเป็นมูลค่าเท่ากับ 236.42 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2556 ต่อมาในปี 2557 บริษัทได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายจากการทำประกันกับบริษัทประกันภัยเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงภัยในการผิดชำระหนี้ เป็นจำนวนเงิน 198.86 ล้านบาท ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2557 และ 2558 ลูกหนี้การค้างดังกล่าวมียอดหนี้คงค้างลดลงเหลือ 37.56 ล้านบาทอยู่ในกลุ่มลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือนขึ้นไป ซึ่งบริษัทมิได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับยอดหนี้คงค้างที่เหลือดังกล่าว เนื่องจากที่ปรึกษากฎหมายได้ให้ความเห็นว่าบริษัทมีแนวโน้มในการชนะคดีค่อนข้างมาก สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือนขึ้นไปรายอื่น กลุ่มบริษัทได้มีการดำเนินการตามนโยบายการติดตามหนี้และนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว ซึ่งนโยบายการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้มีการประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2558

ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังมิได้เรียกเก็บ

ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังมิได้เรียกเก็บ เกิดจากผลต่างของรายได้ตามสัญญา (ต้นทุนค่าก่อสร้างบวกกำไร) ที่สูงกว่าจำนวนเงินงวดที่เรียกเก็บจากลูกค้าที่ว่าจ้าง โดย ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังมิได้เรียกเก็บของกลุ่มบริษัทเท่ากับ 166.21 ล้านบาท, 366.26 ล้านบาท, 823.82 ล้านบาท และ 805.41 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.81 , ร้อยละ 18.83, ร้อยละ 33.06 และร้อยละ 29.73 ของสินทรัพย์รวมในแต่ละช่วงเวลา ตามลำดับ ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังมิได้เรียกเก็บมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการ ทั้งนี้ ลูกหนี้การค้างค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังมิได้เรียกเก็บจะประกอบด้วยทั้งส่วนที่บริษัทมีการทำงานล่วงหน้าไปแล้วแต่ยังไม่ถึงงวดวางบิลเรียกเก็บค่าบริการ และส่วนที่ถึงกำหนดการวางบิลได้แล้วแต่ยังไม่สามารถวางบิลได้เนื่องจากลูกค้ายังอยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารและตรวจรับมอบ

ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้อื่นของกลุ่มบริษัทประกอบด้วย ลูกหนี้ค่าหุ้นจากการปรับโครงสร้าง, เงินทรองจ่าย, ดอกเบี้ยค้างรับ และเงินมัดจำซื้อสินค้าซึ่งจ่ายให้แก่ผู้ขายสินค้าให้กลุ่มบริษัท เป็นต้น โดย ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ลูกหนี้อื่นของกลุ่มบริษัทเท่ากับ 55.10 ล้านบาท, 52.37 ล้านบาท, 52.89 ล้านบาท และ 60.23 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.59, ร้อยละ 2.69, ร้อยละ 2.12 และ ร้อยละ 2.22 ของสินทรัพย์รวมในแต่ละช่วงเวลาตามลำดับ

สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
วัตถุดิบ	391.81	68.69	354.48	61.69	256.83	55.45	196.77	48.67
งานระหว่างผลิต	16.07	2.82	91.74	15.96	71.76	15.49	25.45	6.29
งานระหว่างก่อสร้างตามสัญญาก่อสร้าง	39.16	6.86	16.42	2.86	9.25	2.00	37.99	9.40

สินค้าคงเหลือ	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินค้าสำเร็จรูป	123.40	21.63	112.01	19.49	125.32	27.06	144.11	35.64
รวม สินค้าคงเหลือ	570.44	100.00	574.65	100.00	463.15	100.00	404.31	100.00
หัก ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้า ^{1/}	(23.75)	(4.16)	(19.04)	(3.31)	(16.38)	(3.54)	(16.15)	(3.99)
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	546.69	95.84	555.61	96.69	446.78	96.46	388.16	96.01

หมายเหตุ: 1) อัตราค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าสำหรับสินค้าประเภทซื้อมาขายไป มีดังนี้ สินค้าสำเร็จรูปที่มีอายุ 6-9 เดือน ร้อยละ 10 อายุ 9-12 เดือน ร้อยละ 20 อายุ 12-24 เดือน ร้อยละ 40 อายุ 24-36 เดือน ร้อยละ 60 อายุ 36-48 เดือน ร้อยละ 80 อายุเกินกว่า 48 เดือน ร้อยละ 100 สำหรับอัตราค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าประเภทผลิต วัตถุดิบ และสินค้าสำเร็จรูป มีดังนี้ อายุ 6-9 เดือน ร้อยละ 10 อายุ 9-12 เดือน ร้อยละ 30 อายุ 12-24 เดือน ร้อยละ 50 อายุ 24-36 เดือน ร้อยละ 70 อายุ 36-48 เดือน ร้อยละ 90 อายุเกินกว่า 48 เดือน ร้อยละ 100

สินค้าคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และสิ้นไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 546.69 ล้านบาท, 555.61 ล้านบาท, 446.78 ล้านบาท และ 388.16 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 25.68, ร้อยละ 28.57, ร้อยละ 17.93 และร้อยละ 14.33 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ โดยส่วนประกอบหลักของสินค้าคงเหลือได้แก่ วัตถุดิบ ซึ่งซื้อเข้ามาเพื่อใช้ทั้งในกลุ่มงานบริการและกลุ่มงานประกอบสินค้าเพื่อจำหน่าย วัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่ได้แก่ สินค้าในกลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสง สำหรับงานระหว่างผลิตส่วนใหญ่ได้แก่สินค้าในกลุ่มตู้โทรคมนาคมและสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ ในส่วนของงานระหว่างก่อสร้างตามสัญญาก่อสร้างนั้น ได้แก่การรับรู้ต้นทุนตามขั้นความสำเร็จของงานที่ต่ำกว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงจากการวางบิลของคู่ค้า โดย ณ สิ้นไตรมาส 1/2559 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 9.25 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 เป็น 37.99 ล้านบาท เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับเหมาช่วงบางโครงการเพื่อใช้ในการทำงาน กลุ่มบริษัทมีการตั้งค่าเผื่อการลดลงของสินค้าเป็นจำนวน 23.75 ล้านบาท, 19.04 ล้านบาท, 16.38 ล้านบาท และ 16.15 ล้านบาท ตามลำดับซึ่งประกอบด้วยตู้โทรคมนาคม และสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ 3.15 ล้านบาท, สายเคเบิลใยแก้วนำแสง 3.37 ล้านบาท, สายอากาศ 1.59 ล้านบาท และอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ 8.04 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เกิดจากสินค้าประเภทตู้โทรคมนาคมซึ่งมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปในช่วงที่เทคโนโลยีการสื่อสารมีการปรับเปลี่ยนจากระบบ 2G มาเป็นระบบ 3G อย่างไรก็ดี ในปี 2557 และ 2558 กลุ่มบริษัทมีการกลับรายการค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าบางส่วน เนื่องจากมีการนำตู้โทรคมนาคมส่วนหนึ่งมาปรับปรุงและนำไปใช้ในกลุ่มงานให้บริการให้แก่ลูกค้า และมีการบริจาคมสินค้าให้แก่สถานศึกษาเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์การสอนในวิชาที่เกี่ยวข้องกับระบบโทรคมนาคม ซึ่งสินค้าในส่วนที่นำไปบริจาคมนี้ จะถูกตัดออกจากรายการสินค้าคงเหลือและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร

กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาในการจำหน่ายสินค้าเฉลี่ย เท่ากับ 43.53 วัน, 52.88 วัน, 62.31 วัน และ 63.07 วัน ในปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ โดยในปี 2557 ระยะเวลาในการจำหน่ายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นนั้นเนื่องจากการชะลอตัวในการจำหน่ายสินค้าในกลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสงเป็นหลัก ในส่วนของปี 2558 กลุ่มบริษัทมีสินค้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นเป็น 125.32 ล้านบาทประกอบด้วยตู้โทรคมนาคม และสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ 48.92 ล้านบาท, สายเคเบิลใยแก้วนำแสง 27.41 ล้านบาท, สายอากาศ 9.73 ล้านบาท และอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่นๆ 39.26 ล้านบาท อย่างไรก็ดีในสินค้าสำเร็จรูปนี้มีสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่ที่รอส่งมอบในช่วงเดือนมกราคม 2559 เป็นจำนวนเงิน 21.96 ล้านบาท ส่งผลให้ระยะเวลาในการจำหน่ายสินค้าปรับตัวสูงขึ้น และในไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีสินค้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นเป็น 144.11 ล้านบาท ประกอบด้วยตู้โทรคมนาคมและสถานีโทรคมนาคม

เคลื่อนที่ 58.21 ล้านบาท, สายเคเบิลใยแก้วนำแสง 45.07 ล้านบาท, สายอากาศ 8.32 ล้านบาท และอุปกรณ์โทรคมนาคมอื่น ๆ 32.51 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในรายการสินค้าสำเร็จรูปนี้ประกอบด้วยตู้โทรคมนาคมและสถานีโทรคมนาคมเคลื่อนที่หรือส่งมอบเป็นจำนวนเงิน 31.79 ล้านบาท รวมถึงสายเคเบิลใยแก้วนำแสงที่สั่งซื้อมาเพื่อจัดส่งมอบภายในไตรมาส 2/2559 ส่งผลให้ระยะเวลาในการจำหน่ายสินค้าปรับตัวสูงขึ้น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นของกลุ่มบริษัท ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 40.06 ล้านบาท, 54.60 ล้านบาท, 162.66 ล้านบาท และ 235.18 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 1.88, ร้อยละ 2.81, ร้อยละ 6.53 และร้อยละ 8.68 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ ประกอบด้วยรายการหลักคือ เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยในปี 2556 และ 2557 กลุ่มบริษัทมีการให้กู้ยืมแก่กิจการร่วมค้า, EMAX และผู้ถือหุ้นของบริษัท เท่ากับ 21.95 ล้านบาท และ 49.19 ล้านบาท ในปี 2556 และ 2557 ตามลำดับ สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการร่วมค้า 145.70 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 205.70 ล้านบาทในไตรมาส 1/2559 โดยเป็นการให้กู้แบบไม่เป็นไปตามสัดส่วนการถือหุ้นเนื่องจากกลุ่มผู้ร่วมลงทุนในกิจการร่วมค้ามิได้มีการให้กู้ยืมด้วย และมีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสำหรับโครงการลงทุนสร้างโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงเพื่อให้เช่า 0.62 ล้านบาท

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของกลุ่มบริษัท ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 79.26 ล้านบาท, 78.25 ล้านบาท, 72.08 ล้านบาท และ 70.79 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 3.72, ร้อยละ 4.02, ร้อยละ 2.89 และร้อยละ 2.61 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ โดยส่วนประกอบของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ของกลุ่มบริษัทมีดังนี้

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ที่ดิน และส่วนปรับปรุง	23.51	17.28	23.68	16.03	23.68	16.63	23.68	16.49
อาคาร	47.94	35.23	55.46	37.54	50.29	35.33	51.11	35.59
ระบบสาธารณูปโภค	1.82	1.34	1.93	1.31	2.05	1.44	1.23	0.86
เครื่องมือและอุปกรณ์	37.31	27.42	40.70	27.55	41.16	28.92	41.59	28.96
คอมพิวเตอร์, เครื่องตกแต่ง และเครื่องใช้สำนักงาน	16.53	12.15	17.53	11.86	17.50	12.29	17.35	12.08
ยานพาหนะ	7.29	5.36	7.29	4.94	7.29	5.12	7.29	5.08
งานระหว่างก่อสร้างทรัพย์สิน	1.67	1.22	1.14	0.77	0.38	0.26	1.35	0.94
รวม	136.07	100.00	147.73	100.00	142.35	100.00	143.60	100.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(56.81)	(41.75)	(69.48)	(47.03)	(70.27)	(49.36)	(72.81)	(50.70)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ – สุทธิ	79.26	58.25	78.25	52.97	72.08	50.64	70.79	49.30

ส่วนประกอบหลักของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ได้แก่ อาคารสำนักงานของบริษัทและบริษัทย่อย และเครื่องมือ รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในสายการผลิตของบริษัทย่อย โดยสาเหตุหลักที่ในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีมูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เพิ่มขึ้นนั้นมาจากการกลับรายการด้อยค่าของอาคารสำนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยจำนวน

5.96 ล้านบาท เนื่องจากในปี 2557 กลุ่มบริษัทได้มีการประเมินมูลค่าของอาคารสำนักงานดังกล่าวใหม่โดยผู้ประเมินราคาอิสระ ซึ่งราคาประเมินได้มีมูลค่าสูงกว่าราคาทุน กลุ่มบริษัทจึงได้มีการปรับปรุงรายการดังกล่าวในงบการเงินประจำปี 2557 โดยการกลับรายการด้วยค่าของอาคารสำนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยรวม 5.96 ล้านบาท ในส่วนของเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงานที่เพิ่มขึ้นนั้น ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการลงทุนเพิ่มในเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในสายการผลิตของบริษัทย่อย เช่น เครื่องมือทดสอบสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการผลิตสินค้าในกลุ่มสายอากาศเป็นหลัก

โครงการเคเบิลใยแก้วนำแสง

กลุ่มบริษัทมีโครงการเคเบิลใยแก้วนำแสง ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 289.46 ล้านบาท, 266.73 ล้านบาท, 285.26 ล้านบาท และ 367.74 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 13.60, ร้อยละ 13.71, ร้อยละ 11.45 และร้อยละ 13.58 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ โดยโครงการเคเบิลใยแก้วนำแสงของกลุ่มบริษัทในปี 2556-2558 ได้แก่ โครงการเคเบิลใยแก้วนำแสงในนิคมอุตสาหกรรมเหมราชอีสเทิร์นซีบอร์ดและนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด (ระยอง) โดยมีการตัดค่าเสื่อมราคาปีละ 22.73 ล้านบาทเป็นระยะเวลา 15 ปี สำหรับในช่วงปี 2558 กลุ่มบริษัทมีโครงการเคเบิลใยแก้วนำแสงเพิ่มอีก 1 โครงการซึ่งบันทึกเป็นงานระหว่างทำ ได้แก่ โครงการเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เช่าบนแนวเสาโทรเลขตามทางรถไฟเป็นจำนวนเท่ากับ 41.27 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 129.42 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 1/2559

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นของกลุ่มบริษัท ได้แก่ เงินฝากที่ติดภาระค้ำประกันซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดจากสถาบันการเงินที่กลุ่มบริษัทขอวงเงินเพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจ, เงินลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าซึ่งมีมูลค่าลดลงเนื่องจากการรับรู้ขาดทุนตามสัดส่วนการถือหุ้น โดยการขาดทุนอย่างต่อเนื่องนั้นสืบเนื่องมาจากทั้ง 2 บริษัทยังอยู่ในระยะเริ่มต้นของการประกอบกิจการ อย่างไรก็ตามในงวดสิ้นสุดไตรมาส 1/2559 กิจการร่วมค้าเริ่มมีกำไรจากการดำเนินงานส่งผลให้เงินลงทุนในกิจการร่วมค้าเพิ่มขึ้นเป็น 12.19 ล้านบาท, ค่าลิขสิทธิ์และค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์, สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี, วัสดุสำนักงาน, ภาษีซื้อ และอื่นๆ รวมแล้วเป็นจำนวนเท่ากับ 220.73 ล้านบาท, 126.66 ล้านบาท, 122.26 ล้านบาท และ 159.29 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.37, ร้อยละ 6.51, ร้อยละ 4.91 และร้อยละ 5.88 ของสินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินฝากที่ติดภาระค้ำประกัน	167.63	7.87	73.64	3.79	78.98	3.17	105.63	3.90
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	12.60	0.65	11.41	0.46	10.53	0.39
เงินลงทุนในกิจการร่วมค้า	35.43	1.66	21.25	1.09	2.20	0.09	12.19	0.45
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9.14	0.44	9.38	0.47	9.96	0.40	10.36	0.38
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2.79	0.13	1.68	0.09	8.12	0.33	9.09	0.34

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
อื่น ๆ	5.74	0.27	8.11	0.42	11.59	0.47	11.48	0.42
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	220.73	10.37	126.66	6.51	122.26	4.91	159.29	5.88

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทเท่ากับร้อยละ 2.87, ร้อยละ 4.96, ร้อยละ 9.92 และร้อยละ 9.96 และมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรเท่ากับร้อยละ 22.84, 38.39, 72.82 และ 73.76 ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ โดยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปีนั้นมีสาเหตุมาจากการที่กลุ่มบริษัทมีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

16.4 สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

แหล่งที่มาของเงินทุน

โครงสร้างเงินทุนของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยหนี้สินคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 75-83 และส่วนของผู้ถือหุ้นคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 17-25 โดยกลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 1,747.61 ล้านบาท, 1,512.24 ล้านบาท, 1,891.45 ล้านบาท และ 2,213.54 ล้านบาท หนี้สินของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 86-99.50 ซึ่งมีส่วนประกอบหลักได้แก่ เจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน สำหรับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 381.22 ล้านบาท, 432.60 ล้านบาท, 600.54 ล้านบาท และ 495.16 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีส่วนประกอบหลักได้แก่ ทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระแล้ว และกำไรสะสมจากการประกอบธุรกิจ สำหรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทในแต่ละปีมีดังนี้

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

กลุ่มบริษัทใช้เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในการประกอบธุรกิจเป็นหลัก โดย ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 648.02 ล้านบาท, 512.74 ล้านบาท, 715.07 ล้านบาท และ 796.58 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 30.44, ร้อยละ 26.36, ร้อยละ 28.69 และร้อยละ 29.41 ของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ตามลำดับ โดยวงเงินส่วนใหญ่เป็นวงเงินกู้ยืมระยะสั้น เช่น วงเงินเบิกเกินบัญชี, ตั๋วสัญญาใช้เงิน, ตั๋วแลกเงิน, วงเงินสินเชื่อเพื่อส่งออก และวงเงินขายลดลูกหนี้ เป็นต้น ซึ่งใช้เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าและกลุ่มธุรกิจให้บริการ และจะมีการขอสินเชื่อที่เป็นวงเงินเฉพาะงานสำหรับงานบริการที่มีมูลค่าสูง สำหรับเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินในปี 2556 นั้น เกิดจากการกู้ยืมเพื่อใช้ในโครงการลงทุนสร้างโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เข้าในนิคมอุตสาหกรรมเหมราช โดยในปี 2556 เจ้าหนี้สถาบันการเงินได้มีการขยายอายุการชำระหนี้ให้แก่บริษัท ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2556 รายการเงินกู้ยืมระยะยาวในหนี้สินไม่หมุนเวียน มียอดเป็น 222.22 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในปี 2557 เมื่อบริษัทได้รับเงินชดเชยความเสียหายจากบริษัทประกันภัยซึ่งบริษัทได้มีการทำประกันเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงภัยในการผิดชำระหนี้สำหรับโครงการเหมราชแล้ว ทางบริษัทจึงได้มีการชำระคืนหนี้เงินกู้ยืมระยะ

ยาวจากสถาบันการเงินสำหรับโครงการhemราชไปทั้งหมด สำหรับหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน ได้แก่ หนี้สินเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์ที่ใช้สำหรับฝ่ายการตลาดของบริษัทย่อยจำนวน 1 คัน ซึ่งได้หมดสัญญาเช่าซื้อไปแล้วเมื่อเดือนมกราคม 2559

เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	397.22	18.66	511.37	26.29	715.07	28.69	796.58	29.41
เงินกู้ยืมระยะยาว	249.73	11.73	0.79	0.04	-	-	-	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	1.07	0.05	0.58	0.03	0.05	0.01	-	-
รวมเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	648.02	30.44	512.74	26.36	715.12	31.34	796.58	29.41

เจ้าหนี้การค้า

เจ้าหนี้การค้าของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยเจ้าหนี้ค่าสินค้าและเจ้าหนี้ค่าบริการ โดยเจ้าหนี้ค่าสินค้าเกิดจากการซื้อสินค้าและวัตถุดิบมาเพื่อใช้ในกิจกรรมจำหน่ายสินค้าและนำมาใช้ในงานให้บริการแก่ลูกค้า และเจ้าหนี้ค่าบริการแรงงานเกิดจากการว่าจ้างผลิตสินค้าสำหรับกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าและการว่าจ้างแรงงานสำหรับกลุ่มธุรกิจให้บริการสร้างสถานีฐานและติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม ทั้งนี้ เจ้าหนี้การค้าส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้าในประเทศ สำหรับเจ้าหนี้การค้าต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้ค่าสินค้าในกลุ่มเคเบิลใยแก้วนำแสงซึ่งบริษัทย่อยนำเข้าจากต่างประเทศ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 หัวข้อ 2.3 การจัดหาสินค้าและบริการ)

กลุ่มบริษัทมีเจ้าหนี้การค้า ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 647.76 ล้านบาท, 291.04 ล้านบาท, 361.55 ล้านบาท และ 406.86 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 30.43, ร้อยละ 14.96, ร้อยละ 14.51 และร้อยละ 15.02 ของหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวม ตามลำดับ สาเหตุหลักที่ทำให้กลุ่มบริษัทมีเจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้นจาก 361.55 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 เป็น 406.86 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาส 1/2559 เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการสั่งซื้อสินค้ากลุ่มสายเคเบิลใยแก้วนำแสงเพื่อรอส่งมอบในช่วงไตรมาส 2/2559

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาเครดิตที่ได้รับจากเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ประมาณ 30 - 60 วัน อย่างไรก็ตาม จากการที่กลุ่มบริษัทมีการเติบโตในส่วนของกลุ่มธุรกิจให้บริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มลูกค้าของงานบริการมักจะมีขั้นตอนการจัดทำเอกสารและตรวจรับงานหลายขั้นตอน ส่งผลให้บริษัทอาจไม่สามารถวางบิลได้ตามที่กำหนด กลุ่มบริษัทจึงได้พยายามเจรจากับคู่ค้าของบริษัทเพื่อขยายระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้ออกไปให้สอดคล้องกับการได้รับชำระค่าบริการจากลูกค้า ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาจ่ายชำระหนี้ยาวกว่าเครดิตเทอมที่ได้รับจากคู่ค้า โดยในปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้เฉลี่ยรวมประมาณการต้นทุนค้างจ่ายเฉลี่ย เท่ากับ 122.27 วัน, 139.19 วัน, 103.02 วัน และ 164.33 วันตามลำดับ ซึ่งสาเหตุหลักที่ทำให้ระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้เฉลี่ยรวมประมาณการต้นทุนค้างจ่ายเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในไตรมาส 1/2559 นั้นเกิดจากการที่กลุ่มลูกค้าหลักของบริษัทมีการชะลอการตรวจรับงานและการวางบิล (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อ 16.2.1 โครงสร้างรายได้และต้นทุนขายและบริการ) ส่งผลให้กลุ่มบริษัทต้องพยายามเจรจากับคู่ค้าเพื่อขยายระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาเรียกเก็บหนี้ อย่างไรก็ตาม ในไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาจ่ายชำระหนี้เฉลี่ย

รวมประมาณการต้นทุนค้างจ่ายเป็นจำนวนวันที่น้อยกว่าระยะเวลาเรียกเก็บหนี้เฉลี่ย-ปรับปรุง ในขณะที่ในช่วงปี 2555-2558 กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาจ่ายชำระหนี้เฉลี่ยรวมประมาณการต้นทุนค้างจ่ายเฉลี่ยเป็นจำนวนวันที่สูงกว่า ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-ปรับปรุงมาโดยตลอด ซึ่งแนวโน้มของส่วนต่างระหว่างระยะเวลาจ่ายชำระหนี้และระยะเวลาการเรียกเก็บหนี้ที่ลดลงดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการที่กลุ่มบริษัทไม่สามารถเจรจาเพื่อขยายระยะเวลาการจ่ายชำระหนี้ได้มากเพียงพอที่จะชดเชยผลกระทบที่ได้รับจากการที่กลุ่มลูกค้ามีการชะลอการจ่ายเงินให้แก่บริษัท

หนี้สินอื่น

หนี้สินอื่นที่สำคัญของกลุ่ม ได้แก่ เงินรับล่วงหน้าเกินกว่าขั้นความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากผลต่างของรายได้ที่รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงานที่ต่ำกว่าจำนวนเงินงวดที่เรียกเก็บจากลูกค้าที่ค้างจ่าย, เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า ซึ่งเกิดจากการเรียกเก็บเงินมัดจำล่วงหน้าจากลูกค้าก่อนทำงานตามขั้นตอน, ประมาณการต้นทุนค้างจ่าย ซึ่งเกิดจากผลต่างระหว่างต้นทุนที่รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงานสูงกว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง และเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลภายนอก ซึ่งเกิดจากการที่กลุ่มบริษัทมีการกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มบริษัท โดยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินอายุ 3 เดือน โดยหนี้สินอื่นของกลุ่มบริษัทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามปริมาณงานในกลุ่มธุรกิจให้บริการที่เติบโตขึ้น โดยมีรายการหลักคือประมาณการต้นทุนค้างจ่ายเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 93.13 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 403.82 ล้านบาทในปี 2558 และ 412.59 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 1/2559 ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการขยายงานในกลุ่มงานบริการสำรวจ ออกแบบ และติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสง โดยกลุ่มบริษัทมีการรับรู้ต้นทุนตามขั้นความสำเร็จของงานแต่ได้เจรจากับเจ้าหนี้ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ผู้รับเหมาช่วง (Sub-Contract) ให้ชะลอการเรียกเก็บค่าบริการจากบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับการที่บริษัทยังไม่สามารถเรียกเก็บค่าบริการจากลูกค้าของกลุ่มบริษัทได้เช่นกันเนื่องจากลูกค้ามีระยะเวลาในการจัดทำเอกสารและตรวจรับมอบงานค่อนข้างนานประกอบกับการเหลือมกันของรอบระยะเวลาการวางบิลของลูกค้าและกลุ่มบริษัท ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงมีรายการประมาณการต้นทุนค้างจ่ายจึงเพิ่มขึ้นตามลูกหนี้ค้างก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง สำหรับเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้านั้น รายการหลักเกิดจากการที่กลุ่มบริษัทได้รับงานให้บริการติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสงจำนวน 1 โครงการซึ่งมีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ช่วงปลายปี 2556 – 2559 โดยกลุ่มบริษัทได้รับเงินรับล่วงหน้าจากงานดังกล่าวเท่ากับ 417.10 ล้านบาทในปี 2557 ซึ่งเงินมัดจำดังกล่าวจะลดลงตามขั้นความสำเร็จของงาน โดยในปี 2558 เงินรับล่วงหน้าจากงานให้บริการติดตั้งสายเคเบิลใยแก้วนำแสงลดลงเหลือ 123.72 ล้านบาท และมีเงินรับล่วงหน้าค่าสินค้าในกลุ่มตู้โทรคมนาคมที่กลุ่มบริษัทเรียกเก็บจากลูกค้าอีกจำนวนประมาณ 31.25 ล้านบาท สำหรับงวดสิ้นสุดไตรมาสที่ 1/2559 กลุ่มบริษัทมีเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้ารวม 129.17 ล้านบาท นอกจากนี้ ณ สิ้นไตรมาส 1/2559 หนี้สินอื่นของกลุ่มบริษัทยังมีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินปันผลค้างจ่าย 160.50 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการที่ในเดือนมีนาคม 2559 คณะกรรมการของบริษัทได้มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยจะดำเนินการจ่ายในเดือนเมษายน 2559, รายการประมาณการค่าเรือถอนจากโครงการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เช่า 12.38 ล้านบาท, ค่าตอบแทนและคอมมิชชั่นพนักงานค้างจ่าย 10.26 ล้านบาท และหนี้สินทางภาษี 10.15 ล้านบาท

หนี้สินอื่น	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินรับล่วงหน้าส่วนเกินกว่าขั้นความสำเร็จ	216.80	10.18	41.84	2.15	103.30	4.15	108.31	4.00

หนี้สินอื่น	งบการเงินรวมเสมือน						งบการเงินรวม	
	ณ 31 ธ.ค. 56		ณ 31 ธ.ค. 57		ณ 31 ธ.ค. 58		ณ 31 มี.ค. 59	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	6.63	0.31	417.10	21.45	154.97	6.22	129.17	4.77
ประมาณการต้นทุนค้างจ่าย	72.71	3.42	93.13	4.79	403.82	16.20	412.59	15.23
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลภายนอก	32.50	1.53	32.50	1.67	32.50	1.30	32.50	1.20
อื่น ๆ ^{1/}	123.20	5.78	123.89	6.37	113.19	4.54	327.54	12.09
รวมหนี้สินอื่น	451.84	21.22	708.46	36.43	807.78	32.42	1,010.10	37.29

หมายเหตุ 1) อื่นๆ ประกอบด้วยเจ้าหนี้อื่น - บุคคลภายนอก, ดอกเบี้ยค้างจ่าย, ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย, เงินปันผลค้างจ่าย, ภาษีเงินได้ค้างจ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่น

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทุนจดทะเบียน

กลุ่มบริษัทมีทุนจดทะเบียนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว ณ สิ้นปี 2556 เท่ากับ 155.00 ล้านบาท และมีการเพิ่มทุนจดทะเบียน 2 ครั้งในปี 2558 โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2558 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2558 ได้มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 155.00 ล้านบาท เป็น 375.00 ล้านบาท มูลค่าที่ตราไว้เท่ากับ 100.00 บาทต่อหุ้น โดยมีการเรียกชำระเต็มจำนวน ต่อมาที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2558 ได้มีมติอนุมัติเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 375.00 ล้านบาท เป็น 500.00 ล้านบาท และมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ตราไว้จาก 100.00 บาทต่อหุ้น เป็น 0.50 บาทต่อหุ้น เพื่อเสนอขายต่อประชาชน

ส่วนเกินทุน

กลุ่มบริษัทมีส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันและจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ 1.55 ล้านบาท โดยส่วนเกินทุนจากการรวมกิจการภายใต้การควบคุมเดียวกันเกิดจากการที่บริษัทจัดทำงบการเงินเสมือนโดยถือเสมือนว่าบริษัทได้จำหน่ายเงินลงทุนใน EMAX ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 เป็นจำนวนเงิน 13.52 ล้านบาท ซึ่งราคาขายดังกล่าวเป็นราคาที่ต่ำกว่าราคาตามบัญชี เท่ากับ 0.29 ล้านบาท โดยแสดงเป็นส่วนลดจากการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกันในงบแสดงฐานะทางการเงินรวมเสมือนของกลุ่มบริษัท

สำหรับส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์นั้น เกิดจากการที่บริษัทมีการจำหน่ายเงินลงทุนใน INN ให้แก่ผู้บริหารของ INN ในราคาที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนซึ่งประเมินมูลค่าโดยผู้ประเมินอิสระ ส่งผลให้บริษัทมีรายจ่ายจากการใช้หุ้นเป็นเกณฑ์ 1.84 ล้านบาท พร้อมกับบันทึก "ส่วนเกินทุนจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์" จำนวนเงิน 1.84 ล้านบาท ในส่วนของผู้ถือหุ้น

กำไรสะสม

กลุ่มบริษัทมีกำไรสะสม ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 203.25 ล้านบาท, 252.85 ล้านบาท, 204.92 ล้านบาท และ 70.24 ล้านบาท ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของกำไรสะสมในแต่ละปีเกิดขึ้นจากกำไรเบ็ดเสร็จของกลุ่มบริษัทที่เพิ่มขึ้น

ในปี 2557 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลรวม 48.59 ล้านบาท หรือเท่ากับ 31.35 บาทต่อหุ้น, ในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีการจ่ายเงินปันผล 2 ครั้ง โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2558 และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2558 ได้มีมติอนุมัติการ

จ่ายเงินปันผลจำนวน 26.56 ล้านบาท และ 240.02 ล้านบาท หรือเท่ากับ 17.135 บาทต่อหุ้น และ 154.85 บาทต่อหุ้น ตามลำดับ และสำหรับงวดสิ้นสุดไตรมาสที่ 1/2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559 ได้มีมติอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจำนวน 160.50 ล้านบาท หรือเท่ากับ 0.214 บาทต่อหุ้น โดยได้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นในเดือนเมษายน 2559

อัตราส่วนนโยบายทางการเงิน

กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 4.58 เท่า, 3.50 เท่า, 3.15 เท่า และ 4.47 เท่า การที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทค่อนข้างสูงนั้นเป็นผลมาจากลักษณะการประกอบธุรกิจซึ่งมีหนี้สินที่ไม่ใช่หนี้สินทางการเงิน เช่น เจ้าหนี้การค้า, เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า, เงินรับล่วงหน้าเกินกว่าขั้นความสำเร็จของงาน และประมาณการต้นทุนค้างจ่าย ซึ่งเป็นหนี้สินทางการค้าที่เพิ่มสูงขึ้นตามการเติบโตของรายได้ โดยเฉพาะรายได้จากกลุ่มธุรกิจบริการ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาเฉพาะหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายนั้น กลุ่มบริษัทจะมีอัตราส่วนหนี้สินทางการเงินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 1.79 เท่า, 1.26 เท่า, 1.26 เท่า และ 1.67 เท่า

การที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจาก 4.58 เท่าในปี 2556 เป็น 3.50 เท่าในปี 2557 และมีอัตราส่วนหนี้สินทางการเงินลดลงจาก 1.79 เท่า เป็น 1.26 เท่า นั้น เกิดขึ้นเนื่องจากในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวที่กู้มาเพื่อใช้ในโครงการเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เข้าที่นิคมอุตสาหกรรมเหมราชทั้งจำนวน สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทมี อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจาก 3.50 เท่าในปี 2557 เป็น 3.15 เท่าในปี 2558 และมีอัตราส่วนหนี้สินทางการเงินลดลงจาก 1.260 เท่า เป็น 1.257 เท่า นั้น เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีการเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 155.00 ล้านบาท เป็น 375.00 ล้านบาทเพื่อรองรับการเติบโตของกลุ่มธุรกิจ และมีหนี้สินทางการเงินเพิ่มขึ้นมากกว่าหนี้สินทางการค้าจึงส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินทางการเงินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงเพียงเล็กน้อย

สำหรับในไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 3.15 เท่าในปี 2558 เป็น 4.47 เท่า และมีอัตราส่วนหนี้สินทางการเงินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 1.26 เท่าเป็น 1.67 เท่า เนื่องจากบริษัทมีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ ประกอบกับกลุ่มบริษัทมีการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลซึ่งส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง

กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย เท่ากับ 3.75 เท่า, 4.15 เท่า, 3.71 เท่า และ 14.57 เท่า ในปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ และมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันเท่ากับ 0.23 เท่า, 0.14 เท่า, 0.02 เท่า และ 0.72 เท่า ในปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ ในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจากปี 2556 ตามการเพิ่มขึ้นของกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ และเมื่ออัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันลดลงเนื่องจากมีการจ่ายชำระคืนหนี้สินและมีรายจ่ายลงทุนในบริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าสูงกว่าในปี 2556 ประกอบกับมีการจ่ายเงินปันผลในปี 2557 ส่งผลให้อัตราส่วนในการชำระภาระผูกพันลดต่ำลงถึงแม้ว่าในปี 2557 กลุ่มบริษัทจะมีกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สูงกว่าในปี 2556 ก็ตาม สำหรับในปี 2558 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันลดลงเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้ลดลงจาก 183.17 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 89.91 ล้านบาท โดยมีสาเหตุสำคัญมาจากการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บเป็นหลักและมีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายชำระเพิ่มขึ้น โดยรายการหลักได้แก่การจ่ายเงินปันผลเป็นจำนวน 266.58 ล้านบาทในปี 2558 สำหรับไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมี

อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและภาระผูกพันเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับไตรมาส 1/2558 เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้น โดยสาเหตุหลักมาจากการลดลงของลูกหนี้ค้างก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2558

ทั้งนี้ การที่กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันต่ำกว่า 1.00 เท่า นั้น เนื่องจากการที่กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานน้อยกว่าภาระผูกพันซึ่งได้แก่ การจ่ายชำระหนี้สิน, รายจ่ายลงทุน, การซื้อสินทรัพย์ และการจ่ายปันผล เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีวงจรเงินสดเป็นระยะเวลาประมาณ 45-65 วัน ทำให้กลุ่มบริษัทต้องจัดหาแหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมเพิ่มเติมในระหว่างที่ยังไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากลูกค้าได้ โดยกลุ่มบริษัทได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการเงินหลายแห่ง ซึ่งสถาบันการเงินดังกล่าวต่างเข้าใจในลักษณะการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัทเป็นอย่างดี จึงให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

รายการ	งบการเงินรวมเสมือน			งบการเงินรวม	
	2556	2557	2558	ม.ค.-มี.ค. 2558	ม.ค.-มี.ค. 2559
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	4.58	3.50	3.15	n.a.	4.47
อัตราส่วนหนี้สินทางการเงินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.79	1.26	1.26	n.a.	1.67
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	3.75	4.15	3.71	11.44	14.57
อัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.23	0.14	0.02	0.80	0.72

กระแสเงินสดและอัตราส่วนสภาพคล่อง

กระแสเงินสด

กลุ่มบริษัทมีเงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงานในปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 เท่ากับ 100.64 ล้านบาท, 104.64 ล้านบาท, 25.30 ล้านบาท และ 115.55 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2556 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 100.64 ล้านบาท เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้หลังรายการปรับปรุง 166.67 ล้านบาท และมีกระแสเงินสดรับจากการที่มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้นถึง 577.16 ล้านบาท เนื่องจากรายได้หลักในปี 2556 มาจากกลุ่มธุรกิจจำหน่ายสินค้าซึ่งบริษัทมีการสั่งซื้อสินค้าจากคู่ค้าหลักที่ให้ระยะเวลาในการชำระหนี้ประมาณ 100-150 วันนับจากวันขนส่งสินค้า ในขณะที่มีกระแสเงินสดใช้ไปลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น, กระแสเงินสดใช้ไปในมูลค่างานบริการที่เสร็จแต่ยังมีได้เรียกเก็บ และกระแสเงินสดใช้ไปสินค้าคงเหลือเพียง (125.56) ล้านบาท, (87.86) ล้านบาท และ (353.87) ล้านบาท ตามลำดับ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานในปี 2556

ในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน 104.64 ล้านบาท โดยกลุ่มบริษัทมีกำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้หลังรายการปรับปรุงสูงถึงเท่ากับ 211.14 ล้านบาท และมีกระแสเงินสดรับจากการที่ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลง 255.25 ล้านบาท ในขณะที่มีกระแสเงินสดใช้ไปในมูลค่างานบริการที่เสร็จแต่ยังมีได้เรียกเก็บ (200.05) ล้านบาท และมีกระแสเงินสดใช้ไปในเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น (98.68) ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการที่มีรายได้จากกลุ่มธุรกิจให้บริการเพิ่มขึ้นมากในปี 2557

สำหรับปี 2558 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิใช้ไปจากกิจกรรมดำเนินงานลดลงเป็น 25.30 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการที่มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น, มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่เรียกเก็บเพิ่มขึ้น (89.14) ล้านบาท และ (457.56) ล้านบาทตามลำดับ ในขณะที่มีกำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้หลังรายการปรับปรุงเพียง 366.98 ล้านบาท

ในไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้นเป็น 115.55 ล้านบาท เมื่อเทียบกับไตรมาส 1/2558 เนื่องจากมีมูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่เรียกเก็บลดลง 18.41 ล้านบาท ในขณะที่ไตรมาส 1/2558 มีมูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่เรียกเก็บเพิ่มขึ้น 223.04 ล้านบาท

ในส่วนของกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนในปี 2556, 2557, ปี 2558 และไตรมาส 1/2559 นั้น เท่ากับ (124.40) ล้านบาท, 49.60 ล้านบาท, (184.02) ล้านบาท และ (164.74) ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายการจ่ายลงทุนที่สำคัญในแต่ละปีได้แก่ การซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในสายการผลิตของบริษัทย่อย, ลงทุนในส่วนปรับปรุงอาคารรวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องใช้สำนักงาน เป็นจำนวนประมาณ (6.00)-(13.00) ล้านบาทในแต่ละปี, ในปี 2556 บริษัทมีการชำระบัญชีในบริษัท คอร์เดียโซลูชันส์ (ประเทศไทย) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมที่บริษัทได้ตั้งค่าเผื่อด้วยค่าเงินลงทุนไว้เต็มจำนวนแล้ว (10.86) ล้านบาท และการเพิ่มขึ้นของเงินฝากสถาบันการเงินที่ติดภาระค้ำประกัน (107.19) ล้านบาทซึ่งเพิ่มขึ้นตามปริมาณงานของกลุ่มธุรกิจให้บริการที่เพิ่มขึ้น ในปี 2557 บริษัทมีการลงทุนเพิ่มใน TSP (5.00) ล้านบาท, ลงทุนเพิ่มในกิจการร่วมค้า IH (8.87) และการจ่ายให้กู้ยืมให้แก่บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า (27.24) ล้านบาท สำหรับในปี 2558 บริษัทมีการจ่ายเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้า (136.40) ล้านบาท เพื่อใช้ลงทุนในโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงให้เข้าของกิจการร่วมค้า และมีการลงทุนในโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงของบริษัท (41.27) ล้านบาท นอกจากนี้ ในปี 2558 บริษัทยังมีการลงทุนเพิ่มในกิจการร่วมค้า IH (26.62) ล้านบาท และลงทุนเพิ่มในบริษัทร่วม (8.50) ล้านบาท ส่วนในไตรมาส 1/2559 นั้นรายการหลักในการลงทุน ได้แก่ การลงทุนในโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสง และเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

สำหรับกระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงินในปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 นั้น เท่ากับ 118.35 ล้านบาท, (187.90) ล้านบาท, 145.40 ล้านบาท และ 62.82 ล้านบาท โดยแหล่งที่มาหลักของกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินในแต่ละปีนั้นมาจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินและการกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลภายนอกเป็นหลัก นอกจากนี้ ในปี 2558 บริษัทมีกระแสเงินสดรับจากการเพิ่มทุน 220.00 ล้านบาท

จากกระแสเงินสดในแต่ละกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 บริษัทมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น เท่ากับ 94.60 ล้านบาท, (33.65) ล้านบาท, (13.32) ล้านบาท และ 81.49 ล้านบาท ตามลำดับ

กระแสเงินสด	งบการเงินรวมเสมือน			งบการเงินรวม	
	2556	2557	2558	ม.ค.-มี.ค. 2558	ม.ค.-มี.ค. 2559
กำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้	71.26	127.78	277.17	104.24	82.29
กำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้หลังรายการปรับปรุง	166.67	211.14	366.98	114.30	106.84
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมดำเนินงาน	100.64	104.64	25.30	61.46	115.55
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมลงทุน	(124.40)	49.60	(184.02)	0.70	(164.74)
เงินสดสุทธิได้มา(ใช้ไป)จากกิจกรรมจัดหาเงิน	118.35	(187.90)	145.40	(66.21)	62.82

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 1.02 เท่า, 0.98 เท่า, 1.07 เท่า และ 0.97 เท่า ตามลำดับ โดยอัตราส่วนสภาพคล่องของกลุ่มบริษัทอยู่ในระดับประมาณ 1 เท่ามาโดยตลอดเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้า, ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่เสร็จแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บ และสินค้าคงเหลือเพิ่มมากขึ้นตามการเติบโตของยอดขาย และมีเจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีสินทรัพย์ที่สามารถหมุนเวียนนำไปใช้ชำระหนี้สินระยะสั้นได้เกือบทั้งหมด โดยหนี้สินระยะสั้นของบริษัทส่วนใหญ่ได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่มีการค้ำประกันด้วยเงินฝาก อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดเท่ากับ 0.08 เท่า, 0.07 เท่า, 0.01 เท่า และ 0.06 เท่า ณ สิ้นปี 2556, 2557, 2558 และไตรมาส 1/2559 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดของกลุ่มบริษัทค่อนข้างต่ำแสดงให้เห็นถึงการที่กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาระหนี้สินหมุนเวียนที่มีอยู่ เนื่องจากมีกระแสเงินสดใช้ไปเพื่อรองรับลูกหนี้การค้า, มูลค่างานที่เสร็จแต่ยังไม่ได้เรียกเก็บ และสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของธุรกิจ

ในการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัทนั้น กลุ่มบริษัทได้รับเครดิตเทอมจากเจ้าหนี้เป็นระยะเวลาประมาณ 30-60 วัน และมีการให้เครดิตเทอมแก่ลูกค้าเป็นระยะเวลา 30-60 วันเช่นกัน ซึ่งที่ผ่านมา กลุ่มบริษัทมีระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยรวมประมาณการต้นทุนค้างจ่ายอยู่ในช่วงประมาณ 100-165 วัน และมีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 40-64 วัน ในขณะที่มีระยะเวลาได้รับชำระหนี้เฉลี่ยรวมลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บประมาณ 80-167 วัน ส่งผลให้บริษัทมีวงจรมีเงินสดเท่ากับ 25.42 วัน ในปี 2556, 48.41 วัน ในปี 2558 และ 64.76 วันในไตรมาส 1/2559 ซึ่งกลุ่มบริษัทต้องจัดหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในการประกอบธุรกิจในช่วงเวลาดังกล่าว สำหรับในปี 2557 กลุ่มบริษัทมีวงจรมีเงินสด (3.91) วัน เนื่องจากมีระยะเวลาเครดิตที่ได้รับจากเจ้าหนี้ยาวนานกว่าระยะเวลาที่ต้องใช้ในการเรียกเก็บหนี้และจำหน่ายสินค้า

รายการ	งบการเงินรวมเสมือน			งบการเงินรวม
	2556	2557	2558	ม.ค.-มี.ค.2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง(เท่า)	1.02	0.98	1.07	0.97
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.08	0.07	0.01	0.06
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย-ปรับปรุง ¹⁾ (วัน)	104.16	82.41	89.12	166.02
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	43.53	52.88	62.31	63.07
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย-ปรับปรุง ²⁾ (วัน)	122.27	139.19	103.02	164.33
วงจรมีเงินสด-ปรับปรุง ¹⁾ (วัน)	25.42	(3.91)	48.41	64.76

หมายเหตุ 1) คำนวณโดยใช้ลูกหนี้การค้าก่อนหนี้สงสัยจะสูญและลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บสุทธิ โดยลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บสุทธิ = ลูกหนี้ค่าก่อสร้างตามสัญญาที่ยังไม่ได้เรียกเก็บเฉลี่ย-เงินรับล่วงหน้า ส่วนเกินกว่าขั้นความสำเร็จเฉลี่ย-เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้าเฉลี่ย

16.5 ภาวะผูกพันด้านหนี้สิน และการบริหารจัดการภาระนอกงบดุล

- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และวันที่ 31 มีนาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีภาวะผูกพันจากการค้ำประกันโดยธนาคารจำนวน 72.01 ล้านบาทรวมกับ 0.47 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 38.78 ล้านบาท รวมกับ 0.85 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ตามลำดับ
- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และวันที่ 31 มีนาคม 2559 กลุ่มบริษัทมีภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน-กรณีกลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า โดยมียอดรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตที่ไม่สามารถยกเลิกได้รวม 314.42 ล้านบาท และ 320.96 ล้านบาท

16.6 ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่จะมีผลต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานในอนาคต

ภายหลังการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนต่อประชาชนในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม จำนวนหุ้นชำระแล้วของบริษัทจะเพิ่มขึ้นจาก 750.00 ล้านหุ้น เป็น 1,000.00 ล้านหุ้น เพิ่มขึ้นจำนวน 250.00 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.00 ของทุนชำระแล้วภายหลังการเสนอขายหุ้นดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อให้กำไรสุทธิต่อหุ้นในปี 2558 ลดลงจาก 0.29 บาทต่อหุ้น เหลือเท่ากับ 0.22 บาทต่อหุ้น (มูลค่าที่ตราไว้เท่ากับ 0.50 บาทต่อหุ้น) ดังนั้น หากกลุ่มบริษัทไม่สามารถประกอบธุรกิจให้มีผลกำไรเพิ่มขึ้นเพียงพอที่จะรองรับจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว จะส่งผลให้อัตราส่วนต่างๆ ที่เปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นหรือจำนวนหุ้นของบริษัทอาจลดลงในอัตราร้อยละ 24.14 เนื่องจากจำนวนหุ้นที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเพิ่มขึ้น (Dilution Effect) เช่นกำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings per share) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามบริษัทคาดว่าในระยะยาวบริษัทจะได้รับผลดีจากการเสนอขายหุ้นและการนำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม โดยเงินที่ได้จากการเสนอขายหุ้นจะนำไปลงทุน และใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งบริษัทจะได้รับผลประโยชน์อื่นๆ จากการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ อาทิ ความคล่องตัวในการจัดหาแหล่งเงินทุน และภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นบริษัทจดทะเบียนที่สนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจมีความคล่องตัวมากขึ้น เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้ในอนาคตบริษัทจะมีรายได้และกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นซึ่งสามารถชดเชยกับผลกระทบจากจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวได้